

KURJER WILEŃSKI

Wileńsko - Nowogródzki, Grodzieński, Poleski i Wołyński

Japonia zmieniła warunki pokojowe

HANKOU. (Pat.) Kraży tu pogłoska, jakoby Japończycy zakomunikowali rządowi chińskiemu zmienione warunki pokojowe. Posel niemiecki

Trautmann konferował wczoraj dwukrotnie z marszałkiem Ciang-Kat-Szekiem, jak przypuszczają, na temat tych warunków.

Japończycy zajęli Jen-Czeu

TSINANFU. (Pat.) Donoszą tu, że oddział japoński zajął wczoraj o g. 15 Jen-Czeu.

Dowódca armii szantuńskiej gen.

Hanfuszu znajduje się jakoby w odwrocie po porażce swych wojsk i cofa się na Kal-Feng w prowincji Honan.

Gazety i wydawnictwa żydowskie na stosie — w Rumunii

CZERNIOWCE. (Pat.) Dn. 2 bm. wieczorem oddziały umundurowanych członków Partii Chrześcijańsko-Narodowej, t. zw. błękitne koszule, pozabierały z licznych kiosków gazetowych i księgarni żydowskich w Czerniowcach pisma i wydawnictwa żydowskie, krajowe i zagraniczne, i

dokonały spalenia ich na stosie, zaimprowizowanym na jednym z placów miejskich, na którym znajduje się pomnik poległych w czasie wielkiej wojny. Prefekt Robu, dowiedziawszy się o powyższym samowolnym kroku „błękitnych koszul”, udzielił winnym ostrej nagany.

Prace angielskie nad podziałem Palestyny na żydowską i arabską

LONDYN. (Pat.) W związku z wywołaniem przez rząd brytyjski komisji do Palestyny dla opracowania szczegółów planu podziału, podkreślić należy, że komisja ta będzie miała zadania techniczne i zajmować się będzie jedynie szczegółami, a nie sytuacją polityczną w Palestynie.

Komisja opracuje szczegóły tych dwóch rozdziałów raportu palestyńskiej Komisji Królewskiej lorda Peela, które dotyczą mianowania Komisji Granicznej dla przeprowadzenia podziału kraju na części: arabską i żydowską oraz mianowania Komisji Finansowej dla opracowania wniosków finansowych, wynikających z podziału kraju. Komisja będzie miała

prawo przedstawić również swe uwagi, o ile w ciągu swych prac uzna plan podziału za technicznie niewykonalny, lub wymagający poważnych zmian.

Sprawa tej komisji ujęta została pod postacią Białej Księgi w depeszy ministra kolonii z dn. 23 grudnia 1937 r. do Wysokiego Komisarza dla Palestyny.

Praca tej komisji obliczona jest na szereg miesięcy. Wyniki jej przedstawione zostaną Izbie Gmin a następnie Lidze Narodów. W Londynie liczą się z tym, że stan przejściowy w Palestynie będzie trwał nie mniej niż trzy lata.

Żydzi domagają się wolnej imigracji do Palestyny

LONDYN. (Pat.) Agencja Reutersa donosi, że władze światowej organizacji syjonistycznej wystąpiły w Ministerstwie Kolonii z żądaniem zniesienia ustalonych kwot imigracyjnych dla Żydów do Palestyny i ze-

zwolenia na imigrację swobodną w granicach zdolności absorpcyjnej gospodarki palestyńskiej. Ograniczenia imigracji zostały omówione w ogłoszonej niedawno brytyjskiej Białej Księdze.

Pod Teruelem walki trwają mimo wielkich mrozów

PARYŻ. (Pat.) Korespondent Havasa donosi z frontu pod Teruelem, że w ciągu całego dnia wczorajszego temperatura wahała się między 15—17 st. poniżej zera.

Mimo tak silnego mrozu, na froncie trwały zacięte walki. Piechota po wstąpieniu, brnąc w głębokim śniegu, atakowała linie czerwonych, jednak została odparta silnym ogniem artylerii. Straty wojsk narodowych, szczególnie oddziałów brygady nawarskiej i Tercio są bardzo znaczne.

Pod Villastar na wschodnim skrzydle linii wzdłuż brzegów Rio Turia zamaskowane czerwone baterie, wspierające piechotę, również zadały ciężkie straty nacierającym. Mimo mgły i słabej widoczności, lotnictwo obu stron było czynne, wspierając bombardowaniem i ogniem karabinów maszynowych działania na ziemi. Na odcinku Muela de Teruel walki były niemniej zacięte, jednak pod wieczór osłabły, a dotychczasowe stanowiska obu stron niemal w całości zostały utrzymane.

Mianowanie na stałe wojewodów lubelskiego, tarnopolskiego, białostockiego i krakowskiego

WARSZAWA. (Pat.) Pan Prezydent R. P. mianował pp. Jerzego Trammecourta wojewodą lubelskim, Tomasza Malickiego — wojewodą tarnopolskim, Henryka Ostaszewskiego — wojewodą białostockim oraz Józefa Tymiańskiego — wojewodą krakowskim.

Nowomianowani wojewodowie pełnili dotychczas w charakterze wicewojewodów obowiązki wojewodów na terenie swoich województw. W związku z tymi nominacjami prezes Rady Ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski

przyjął w dn. 5 stycznia br. wymienionych wojewodów i odebrał od nich ustaloną przysięgę.

Niedołężność władz kolejowych w ZSRR

MOSKWA. (Pat.) Komisarz Komunikacji ZSRR zwolnił ze stanowisk i oddał pod sąd za działalność antypaństwową 6 wyższych kierowników Dyrekcji Moskiewskiej Kolei Obwodowej.

„Gudok”, omawiając w artykule wstępnym sytuację w kolejnictwie stwierdza, że praca kolei uległa ostat-

Francji groził pucz komunistyczny

PARYŻ. (Pat.) Sprawa rewelacji poczynionych przez jednego z aresztowanych przewodców kagulardów p. Eugeniusza Deloncle na temat przygotowywanego spisku komunistycznego jest w tej chwili przedmiotem skrzętnych badań władz sądowych. Mimo ironicznych komentarzy, jakimi prasa lewicowa opatrzyła rewelacje p. Deloncle na temat puczu komunistycznego, jak się okazuje z wyników badań sędziwego śledczego, rewelacje w istocie swego czasu zaalarmowały władze wojskowe.

Przed sędzią śledczym p. Beteille stawili się świadkowie wskazani przez p. Deloncle jako ci, którym tenże udzielił miał swego czasu wiadomości o przygotowywanym spisku komunistycznym. Najbardziej interesujące były zeznania gen. Duffieux, generalnego inspektora piechoty, który oświadczył sędziemu Beteille, iż jakkolwiek p. Deloncle nie zna osobiście, to jednakże musi stwierdzić, iż 12 listopada został faktycznie poinformowany o przygotowywanym spisku komunistycznym na 15 listopada i to przez osobę najzupełniej wiarogodną, której nazwisko chce on nadal zatrzymać w tajemnicy. Osobnik ten przedłożył gen. Duffieux na piśmie informacje o przygotowaniach komunistycznych które z kolei generał Duffieux przekazał szefowi sztabu armii gen. Gamelin.

Rewelacje złożone przez p. Deloncle sędziemu śledczemu, pokrywają się z relacjami, jakie otrzymały władze wojskowe. P. Eugeniusz Deloncle w swoich rewe-

Polsta nie zaczęła pożyczki w Anglii na elektryfikację

WARSZAWA. (Pat.) Jak się dowiadujemy, informacja, podana w niektórych dziennikach w dn. 5 stycznia rb., o zaciągnięciu pożyczki angielskiej na cele elektryfikacji, całkowiście nie odpowiada prawdzie.

Swego czasu oferty na prace elektryfikacyjne w Polsce, zresztą w zakresie, różniącym się dość znacznie od wymienionego w tej informacji, zostały złożone przez niektóre koncerny zagraniczne, jednakże rozmowy w tej sprawie nie wyszły poza stadium wstępne.

Szwajka nie wolno czytać w Pradze

PRAGA. (Pat.) Ogólną sensacją wywołał tu zakaz czeskich władz wojskowych czytania głośniejszej książki Jaroslawa Haszka „Dzielny wojak Szwajk”.

Rzekomym motywem tego zakazu, dotyczącego książki wydanej 15 lat temu, jest, iż autor oczernił typ żołnierza czeskiego, przedstawiając Szwajka jako reprezentatywnego przedstawiciela armii czeskiej.

TRZEJ KRÓLOWIE

laczach oświadczył swego czasu, iż o przygotowującym się spisku komunistycznym zawiadomił swego czasu gabinet wojskowy prezydenta republiki za pośrednictwem wyższego oficera z otoczenia prezydenta, z którym spotkał się na terenie prywatnym w mieszkaniu niejakiego p. Proudhon przemysłowca paryskiego.

P. Proudhon z kolei wezwany do sędziwego śledczego p. Beteille złożył zeznania, iż istotnie w listopadzie był u niego z wizytą p. Deloncle, który spotkał się w jego mieszkaniu z kilku oficerami z gabinetu wojskowego prezydenta republiki z

którymi odbywał rozmowy. P. Proudhon nie asystował jednakże przy tych rozmowach i nie był au courant całej tej sprawy.

Rewelacje na temat udaremnionego spisku komunistycznego, blakające się najpierw w postaci pogłosek w kołach politycznych Paryża, a następnie ujawnione przez prasę w dalszym ciągu mają swój bieg i dotychczas mimo ironicznych, a na stepnie pełnych zniecierpliwienia komentarzy prasy komunistycznej, nie zostały do tej pory ani potwierdzone ani też w sposób formalny i stanowczy zdementowane.

Interwencja angielska w Rumunii w obronie Żydów

LONDYN. (Pat.) Wieczorne gazety londyńskie donoszą o interwencji brytyjsko-francuskiej w Bukareszcie, mającej, zdaniem prasy angielskiej na celu ulżyć zagrożonej sytuacji 800 tys. Żydów w Rumunii obawiających się polityki nowego rządu.

Jak wyjaśniają w Foreign Office, poseł brytyjski w Bukareszcie otrzy-

mał polecenie zwrócić się do rządu rumuńskiego celem przypomnienia temu rządowi „w najbardziej przyjazny sposób“ o stałym zainteresowaniu rządu brytyjskiego w sprawie poszanowania traktatu mniejszościowego, podpisanego w Paryżu w grudniu 1919 r. Podobna akcja podjęta została również przez posła francuskiego.

Żydzi z Rumunii nie będą uciekać do Polski

BUKARESZT. (Pat.) Wbrew wiadomościom, podanym przez niektóre dzienniki polskie w związku z zarządzeniami gabinetu Gogi w stosunku do ludności żydowskiej, nie ujawniają się tutaj żadne tendencje wyjazdu Żydów do Polski.

Jak wiadomo, zresztą, sprawa

wjazdu do Polski jest uregulowana bardzo ścisłymi przepisami, które chronią rynek pracy przed napływem obcokrajowców.

Jeżeli zaś chodzi o zamieszkałych w Rumunii Żydów obywateli polskich, to ilość ich jest zupełnie nieznaczna.

Dwa pociągi Żydów rumuńskich przybyły do Czechosłowacji

MOR, OSTRAWA. (Pat.) Ostrawski „Poledni Denik“ donosi, że do Uzhorodu, na Rusi podkarpackiej, przybyły z Rumunii dwa pociągi żydowskich emigrantów, którzy zamierzają osiedlić się na stałe na Rusi podkarpackiej.

Konferencja państw naddunajskich odbędzie się 10 b. m. w Budapeszcie

BUDAPESZT. (Pat.) Węgierska agencja telegraficzna donosi, że ministrowie spraw zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier zbiorą się 10 stycznia w Budapeszcie.

Narady, w których wezmą udział ze strony Włoch minister Ciano, ze strony zaś Austrii kanclerz Schuschnigg i sekretarz stanu Schmidt, potrwać trzy dni.

Doroczna konferencja tautiników w Litwie

RYGA. (Pat.) Donoszą z Kowna, że dziś odbyło się otwarcie dorocznej konferencji delegatów związku tautiników w obecności prezydenta państwa Smetony, premiera Tubelisa, ministra spraw granicznych Lazorajisa, którzy wygłosili przemówienia inauguracyjne.

Pod łaskawym protektoratem Inspektora Armii, Generała Dywizji Stefana Dąb-Biernackiego, P. Wojewody Wileńskiego, Ludwika Bociańskiego, Pana Prezydenta Miasta, D-ra Wiktora Maleszewskiego

odbędzie się dnia
3 stycznia 1938 r.

BAL MORSKI

w Salonach
Oficerskiego Kasyna
Garnizonowego

Adwokat Szumański skazany na 8 miesięcy więzienia

WARSZAWA, (Pat.). Wydział odwoławczy karny Sądu Okręgowego w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie adw. Wacława Szumańskiego, skazujący go na 8 miesięcy więzienia.

Sentencja wyroku brzmi jak następuje:

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, Dnia 5 stycznia 1938 r. sąd okręgowy w Warszawie w wydziale odwoławczym karnym, na posiedzeniu jawnym, po rozpoznaniu w dniu 3 stycznia 1938 r. sprawy Wacława Szumańskiego, oskarżonego z art. 127, 132 par. 1 i 256 k. k., z powodu apelacji założonych przez prokuratora sądu okręgowego w Warszawie, oskarżonego Wacława Szumańskiego, tudzież jego obrońców od wyroku sądu grodzkiego w Warszawie z dn. 27 listopada 1937 r., zaskarżony wyrok w części, dotyczącej uznania winy oskarżonego, tudzież kwalifikacji prawnej zatwierdził z tym, że uzna je, iż

Wacław Szumański w pierwszych dniach listopada 1937 r. w Warszawie w liście, wystosowanym do ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego, przesłanym do min. sprawiedliwości i równocześnie rozpowszechnionym przez rozesłanie w od bitkach do różnych osób.

1) w miejscu i w czasie zajęć urzędowych znieważał Ministerstwo Sprawiedliwości oraz władzę wymiaru sprawiedliwości w państwie Polskim przez użycie pod ich adresem znieważających zwrotów, jak np.: „ministerstwo sprawiedliwości stało się najbardziej znienawidzonym przez ludność działem pracy państwowej”;

2) znieważał ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego podczas i z powodu pełnienia przez niego obowiązków służbowych przez użycie pod jego adresem zwrotów: „jak sprzecyżował pan w nader prymitywny sposób poglądy swoje w tej sprawie” [tj. w sprawie zadań wymiaru sprawiedliwości] „...bez najmniejszego pogłębienia, raczej dla efekciarstwa i z przekonania”;

3) w zamiarze, by obraza dotarła do pokrzywdzonego, obraził godność osobistą dyrektora departamentu karnego w ministerstwie sprawiedliwości Tadeusza Krychowskiego, używając pod jego adresem obelżywych zwrotów, jak np.: „człowiek papierowy”;

4) w zamiarze, by obraza dotarła do pokrzywdzonego, obraził godność osobistą wiceprokuratora 16. rejonu (do spraw politycznych) prokuratury S. O. w Warszawie Dominika Piotrowskiego, używając pod jego adresem obelżywych, jak np.: „człowiek papierowy”;

jak np. „...urzędnik... bez stabilizacji psychicznej i zawodowej, wiecznie zły, wiecznie arogancko usposobiony...”.

Tenże zaś wyrok w części dotyczącej wymierzonych Wacławowi Szumańskiemu kar poszczególnych i kary łącznej, tudzież opłaty sądowej, uchylił i z mocy art. 36

132 par. 1 k. k. skazuje go na karę 8 miesięcy więzienia, z mocy art. 79 P. O. K. S. zobowiązuje go do uiszczenia 80 zł opłaty sądowej za dwie instancje, tudzież z mocy art. 258 K. P. K. zasądza od niego na rzecz skarbu państwa koszty postępowania w sprawie.

Uzasadnienie wyroku

Odczytane przez sąd uzasadnienie brzmi jak następuje:

Ogłoszone orzeczenie oparte zostało na następujących faktach ustalonych, tudzież przesłankach i wnioskach: Krytyka każdej dziedziny życia społecznego, tudzież ludzi, biorących w nim udział, jest oczywiście dopuszczalna i pożądana, lecz pod warunkiem, aby założenia, z jakich wychodzi, zmierzają do oceny rzeczowej i wykazania błędów w ich działalności. Założenia te nie mogą być wynikiem czy to rozgrywk na tle animozji osobistych, lub też chołażby nawet nlechęci. Krytyka nie powinna nigdy wypływać z chęci poniżenia i zdeptania ludzi krytykowanych, gdyż w takim wypadku musi mieć się z celem, jaklemu winna służyć. Dlatego też krytyka obiektywna nie jest funkcją łatwą. Wymaga ona należytego przygotowania i umiaru, aby mogła ostać się w granicach właściwej rzeczowości i stanowić rzetelną ocenę. Musi ocena poza tym wypływać ze szczerzego serca i wynikać ze szlachetnych pobudek, a równocześnie i nieodłącznie winna ją cechować odwaga cywilna przy gruntownej znajomości przedmiotu. Krytyka nie może stawiać sobie za cel wywoływania łanich i chwilowych efektów, albowiem nie odpowiada wówczas swej istocie i zadaniom i jako taka przyjęta być nie może. Nie może też cechować krytyki forma obelżywa, gdyż wówczas przede wszystkim kładzie wątpliwość w ryterskość i dobre obyczaje krytykującego, a krytykowanym wyrządza krzywdę niezaskarżoną. Jeżeli natomiast pod płaszczykiem krytyki usiłuje się przemycić obelżywą napaść na kogokolwiek, to tym samym już oczywiście nie może być mowy o jaklejkolwiek funkcji o charakterze społecznym, lecz jedynie o rozmiarze wyrządzonej krzywdy osobistej, czy też nawet pośledniej, i to w zależności od tego, przeciwko komu skierowano napaść i jaką wyrządzono krzywdę.

Równocześnie też występuje zagadnienie zastosowania właściwej kary. Jeżeli chodzi o sprawę niniejszą, to należy rozstrzygnąć pytanie, czy oskarżony działał w zamiarze poniżenia władz wymiaru sprawiedliwości i Ministerstwa Sprawiedliwości, tudzież ubli-

żenia ministrowi sprawiedliwości, Witoldowi Grabowskiemu, jak również ubliżenia dyrektorowi Departamentu Karnego tegoż Ministerstwa Tadeuszowi Krychowskiemu i wiceprokuratorowi 16 rejonu (do spraw politycznych) Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie Dominikowi Piotrowskiemu, czy też wystąpienie oskarżonego ma jednak charakter krytyki, aczkolwiek bardzo ostrej, zdaniem oskarżonego. Rozstrzyga tutaj przede wszystkim treść i układ listu, a ponadto jeszcze wyjaśnienia oskarżonego, złożone przed sądami grodzkim i okręgowym, jak również i dokumenty przedstawione przez prokuratora i oskarżonego, tudzież ustosunkowanie się oskarżonego do tych dokumentów. Reasumując wszystkie te okoliczności, należy stwierdzić, że treść listu jest ponad wszelką miarę obelżywa, przy czym w liście tym użyto argumentacji, zmierzającej do poniżenia ministra sprawiedliwości, tudzież władz państwa polskiego, o którego powstanie oskarżony — jak wynika z jego wyjaśnień — walczył w okresie zaborów. W wyjaśnieniach tych oskarżony przedstawił siebie jako człowieka ideał, pełnego poświęcenia dla dobra państwa i społeczeństwa, nie godzącego za rozgłoszeniem i kierującego się jedynie pobudkami szlachetnymi. Dla ilustracji wartości osobistych oskarżony złożył też sądowi dokumenty w postaci własnych publikacji, wykazu swych prac i wreszcie nawet powołał się na zasługi swego ojca i stryja dla Polski, m. d. o. w. czego zaprodukował również krótką monografię o s. p. Wiktora Szumańskim, adwokacie, tudzież odpis z „Prawy” z 26 czerwca 1863 r., dotyczącego swego stryja s. p. Józefa Szumańskiego — powstańca. Jednakże treść publikacji, złożonych w charakterze dowodów przez oskarżonego na rozprawie, jak również ich forma, jest błędną różną od listu inkryminowanego, list zaś ten może obecnie postawić pod znakiem zapytania te wszystkie walory osobiste i przymioty charakteru, na które oskarżony powoływał się w swych wyjaśnieniach, w szczególności zaś ze względu na formę wprost wręcz przeciwy jaklejkolwiek dobrej woli i dobrej wierze oskarżonego, które miały cechować jego działania, wymierzone przeciw władzom wymiaru sprawiedliwości, Ministerstwu Sprawiedliwości i ministrowi sprawiedliwości. Na tym jednak oskarżony nie poprzestął, gdyż w tym samym liście zamieścił obelżywe zwroty, wymierzone przeciwko dyrektorowi Departamentu Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Tadeuszowi Krychowskiemu, tudzież wiceprokuratorowi 16 rejonu (do spraw politycznych) Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie. W zamiarze oskarżonego leżało, aby obelgi te dotarły do osób pokrzywdzonych, za czym przemawia również fakt, że odbitki listów przesłane zostały również do zwierzchników tych osób pokrzywdzonych. W świetle więc ustalonych faktów należy przyjąć do przekonania, iż w wody apelacji oskarżonego i jego obrońców nie obalają ustalenia Sądu Grodzkiego, zawartego w wyroku zaskarżonym. Należy również stwierdzić, iż przyjęta przez Sąd Grodzki kwalifikacja prawna jest słuszna. Jednak kara, wymierzona oskarżonemu przez Sąd Grodzki nie jest współmierną z pobudkami, jakimi oskarżony kierował się, ze sposobem jego działania w stosunku do władz i osób znieważonych, stopniem rozwoju oskarżonego i zajmowanym przez niego stanowiskiem społecznym, jak również i z jego charakterem, jaki obecnie zarysował się i wreszcie z zachowaniem się oskarżonego po spełnieniu przestępstwa, które to zachowanie się nacechowane było nadal wręcz wrogim stosunkiem do pokrzywdzonych. Wyraziło się to w czasie obywatelstwa rozpraw przez podtrzymywanie nadal obraźliwych zwrotów czy to w stosunku do władz zażępielonych, czy też do napastowanych osób. W świetle też tych danych należy uznać apelację prokuratora za słuszną i zasadną.

Przy wymiarze kary oskarżonemu w sprawie niniejszej wchodził w grę przepis art. 88 K. K. wobec jednoczynowego zbiegu przestępstw. Według nakazu tego artykułu, oskarżony ulega skazaniu z art. 132 par. 1 K. K. Mając tedy na uwadze wszystkie wyżej wymienione poprzednio okoliczności, stanowisko istotnie przesłanki przy wymiarze kary, Sąd Okręgowy uznał, iż współmierną represję stanowi kara 8 miesięcy więzienia, która wymierza oskarżonemu.

GILZY Z BIBUŁKI GASNĄCEJ

Kto może być adwokatem

Uchwały podkomisji prawniczej Sejmu

WARSZAWA, (Pat.) W ciągu ostatnich dwóch dni Sejmowa Podkomisja Prawnicza rozpatrywała projekt ustawy o ustroju adwokatury. W toku obrad przedyskutowano i przyjęto trzy pierwsze rozdziały projektu zawierające przepisy ogólne oraz określające warunki przyjęcia do adwokatury, tudzież obowiązki i prawa adwokatów. Z dotychczas przyjętych przepisów projektu najważniejsze znaczenie ma art. 10, który ustala warunki przyjęcia do adwokatury. Artykuł ten głosi, że na listę adwokatów będzie wpisany każdy, kto: a) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich; b) jest nieskazitelnego charakteru i ma nieposzlakowaną opinię; c) włada należycie językiem polskim w słowie i piśmie; d) ukończy uniwersyteckie studia prawnicze, z przepisaniem w Polsce egzaminami; e) odbył aplikację sądową, zakończoną przepisaniem egzaminem; f) odbył następnie aplikację adwokacką, zakończoną egzaminem adwokackim; g) obrał w okręgu Izby sędziów w miejscowości, w której znajduje się sąd. Łączna aplikacja sądowa i adwokacka nie może trwać krócej niż 5 lat.

Poza tym do adwokatury mogą być przyjęci bez aplikacji i egzaminów: a) osoby, które co najmniej przez trzy lata pełniły obowiązki sędziowskie lub prokuratorowskie w są-

dach powszechnych, wojskowych lub administracyjnych; b) profesorowie i docenci nauk prawnych w polskich szkołach akademickich; c) urzędnicy Prokuratury Generalnej R. P., którzy po złożeniu egzaminu referendarskiego mają co najmniej trzy lata służby referendarskiej; d) osoby odpowiadające warunkom, wymagającym dla objęcia stanowiska sędziego, które mają co najmniej trzy lata służby na stanowisku członka Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego lub członka Sekretariatu Prawniczego Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Wreszcie do adwokatury mogą być przyjęci po złożeniu egzaminu adwokackiego bez obowiązku odbywania aplikacji: a) osoby odpowiadające warunkom, wymagającym dla objęcia stanowiska sędziego, które mają co najwyżej trzy lata państwowej służby referendarskiej o charakterze prawniczym; b) pisarze hipoteczni i notariusze, jeżeli co najmniej przez trzy lata zajmowali swoje stanowisko i odpowiadają warunkom, wymagającym dla objęcia stanowiska sędziego.

Podkomisja prac swoich nie zakończyła, a dalszy ich ciąg odbędzie się w srodę przyszłego tygodnia.

W obradach brał udział wyższy urzędnik Ministerstwa Sprawiedliwości z podsekretarzem stanu p. Chelmońskim na czele.

Szpitala dla członków Ubezpieczalni Społecznej

WARSZAWA, (Pat.) Celem stworzenia dla ubezpieczonych i członków ich rodzin lepszych warunków leczenia szpitalnego Ubezpieczalnia Społeczna na terenie całego państwa przebudowała wiele szpitali ubezpieczeniowych. M. in. w roku 1937 zwiększono szpital w Warszawie do 260 łóżek, w Częstochowie do 140 łóżek, w Płocku do 80, w Łodzi do 800. Usprawniono lecnicztwo w szpitalach Ubezpieczalni Społecznych w Krakowie, Lwowie, Sosnowcu, Ostrowcu, Słarachowicach, w Grudziądzu. Oprócz tego zakład Ubezpieczalni Społecznych udzielił w roku 1937 po-

szczególnym samorządom terytorialnym wiele pożyczek i subwencji na rozbudowę szpitali.

W 1938 roku przewidziana jest dalsza rozbudowa szpitali i sanatoriów ubezpieczeniowych na łączną ilość ponad 2 tysiące łóżek. W majątku leśnym Kruk pod Gołstynem wybuduje ZUS sanatorium prze ciwgruźlicze na 400 łóżek, w Nowojelnie pod Nowogrodkiem na 100 łóżek, w Wrochcie rozpoczęło rozbudowę sanatorium o dalsze 100 łóżek, w Bystrej o 180 łóżek.

Kronika telegraficzna

— W Palestynie doszło wczoraj znowu do starcia zbrojnego między bandą 40 uzbrojonych Arabów a wojskiem i policją. Starcie nastąpiło blisko granicy syryjskiej koło wsi Saffa w chwili gdy banda przekroczyła granicę i usiłowała przedostać się w głąb kraju. Trzech Arabów zostało zabitych, reszta rozproszona uciekła z powrotem do Syrii.

— Minister spraw wewnętrznych Rzeczypospolitej mianował specjalnego kierownika akcji zwalczania przyczyny.

— Termin wizyty króla Karola rumuńskiego w Londynie został ostatecznie ustalony. Król Karol przybędzie 20 marca i pozostanie w Londynie jako gość oficjalny króla Jerzego VI 5 dni.

— Od kilku dni w całej Bułgarii panują silne mrozy. Temperatura w ciągu ub. nocy wynosiła od 25 do 30 stopni poniżej zera. Cały kraj pokryty jest grubą warstwą śniegu dochodzącą w rejonach górskich do kilku metrów wysokości. W dniu wczorajszym pociąg pośpieszny Burgas — Sofia ułknął w śniegu i pomimo pracy ratunkowych, nie zdołano go wyswobodzić. W różnych okolicach kraju pojawiły się ślady wilków, wyrządzających poważne szkody wśród bydła.

— Książę Bernhardt (mąż następczyni tronu w Holandii) przybył do patacu Soet-

gijk. Po jego wyjeździe lekarz oświadczył, że stan zdrowia księcia jest zupełnie zadowolający, książę jednak przez dłuższy czas będzie musiał pozostać w zupełnym spokoju.

— Król Borys bułgarski podpisał dziś dekret, usładowy datę wyborów do parlamentu. Kraj został podzielony na 7 okręgów wyborczych, a wybory, które rozpoczną się 6 marca, będą się odbywały w prze ciągu 4 niedziel w dwóch okręgach każdej niedzieli. Wybory te będą ostatnim etapem na drodze do normalizacji życia politycznego kraju. Jak wiadomo, od trzech z górą lat Bułgaria jest rządzona bez parlamentu.

— Rozruchy w Palestynie trwają nadal. W ciągu dnia dzisiejszego w czasie starcia do jakich doszło w Jerozolimie i na drodze z Jerozolimie do Haify zraniono 4 Żydów. Dwuch z nich zmarło, jeden cywilny drugi zaś policjant.

— Ambasador Raczyński odwiedził dziś nowego stałego podsekretarza stanu w Foreign Office — sir Aleksandra Sado gana i odbył z nim dłuższą rozmowę, w toku której poruszone zostały sprawy będące na porządku obrad najbliższego posiedzenia sesji rady Ligi Narodów.

1888 r. Rok 50-letniego jubileuszu 1938 r.

Jedyna chrześcijańska hurtownia

SZKŁA OKIENNEGO

D. H. „T. ODYNEC” wł. I. Malicka
Wilno, ul. Wielka 19, tel. 4-24

dostarcza wszelkie szkło szybowe na skrzynki i cięte w-g rozmiaru.
Gramofony i płyty również w wielkim wyborze.

Rozłam wśród Egipcjan

KAIR, (Pat.). Byli członkowie komitetu wykonawczego stronnictwa Wafd Nokraszi Ahmed Maher i Hamed Mahmud ogłosili apel do narodu egipskiego, wzywający go by nie szedł dłużej śladami przedwójcy partii Wafd Nahasa, ponieważ odbiegł on od zasad założyciela partii Zaglu la Paszy. Komitet wykonawczy stronnictwa oraz parlamentarzysty, należący do Wafd, postanowili jednogłośnie wydalik kilku dalszych członków, tak, że liczba usunię-

tych wynosi obecnie 6 osób. Postanowio no następnie, aby członkowie komitetu wykonawczego podjęli podróż propagandową po prowincji.

Senatorem i postowie, należący do Wafd, mają udać się do swych okręgów wyborczych, aby w ciągu miesięcznej przerwy w pracach parlamentu poinformować swych wyborców o wydarzeniach ostatnich dni.

Zydzi mniejszością źle widzianą w Rumunii

W Czerniowcach zawieszono 14 gazet żyd.

CZERNIOWCE, (Pat.) W czasie przyjęcia noworocznego o nowego prefekta Robu wygłosił on przemówienie, w którym oświadczył m. in., że Rumunia pragnie przyjaźni z zamieszkałymi w niej mniejszościami, które jednak dzieli na dwie kategorie: produktywnie mniejszości chrześcijańskie i pasożytniczą żydowską. Mniejszości chrześcijańskie doznają

poparcia, o ile będą lojalne i będą współpracować z rządem, natomiast Żydzi zostaną wyeliminowani ze wszystkich dziedzin życia rumuńskiego. Pierwszym ku temu krokiem w Czerniowcach było zakazanie z dnem 1 stycznia 1937 r. wszystkich 14. wychodzących gazet żydowskich. W przyszłości przedsiębrane zostaną jeszcze inne kroki.

Polityka i... politykierstwo

Politykierstwo jest określeniem brzydkim, degradującym działalność polityczną do rzędu zwykłej intrygi i grupowego lub partyjnego interesu.

Polityka jest umiejętnością pogodzenia istniejących w każdym społeczeństwie tarć i sprzeczności i szuka nia najodpowiedniejszych dla kraju zarówno gospodarczych jak społecznych dróg rozwoju.

Dwa te pojęcia — polityka i politykierstwo w dziwny sposób skłócone i przeciwnie wkradły się w nasze życie rolnicze powodując w nim zamęt i niepowetowane szkody. Nie zamęt i niepowetowane szkody. Nie zamęt i niepowetowane szkody. Nie zamęt i niepowetowane szkody.

Akcja gen. Żeligowskiego, o której trudno nie wspomnieć, jeśli ona najwyżej absorbuje uwagę społeczeństwa rolniczego, jest niewątpliwie próbą polepszenia istniejącej struktury organizacyjnej rolnictwa — próbą zwalczającą istniejący system protekcji i uprzywilejowania. Akcja ta zwalcza system dzisiejszych organizacji dobrowolnych, nie zwalcza natomiast zasady i potrzeby istnienia tych organizacji pod warunkiem ich rzeczywistej dobrowilności i oparcia o własne fundusze.

Pogódźmy się już z faktem, że takiego ujęcia sprawy, przeciwnicy akcji p. gen. Żeligowskiego nie zechcą zrozumieć i nadal, skoro dotąd, mimo tysięcy wyjaśnień i przekonywań o rzeczy tak zdawałoby się prostej i zrozumiałej, chcą tych nie okazywać. Tym niemniej jeszcze niedawno na posiedzeniu Rady Wil.-Nowogródzkiej Izby Rolniczej w Wilnie, słysząc listy z ust prezesa Izby, prezesa C. T. O. i K. R. pow. wil.-trockiego i innych zwolenników systemu organizacyjnego dobrowolnych, zapewnienie o najgłębszym szacunku i czci dla osoby gen. Żeligowskiego i o niewątpliwie możliwości skorygowania i uzgodnienia podjętych przezeń prac z wyznaczonymi przez nich założeniami ideowymi.

Lecz już niedługo potem, p. sen. Małski na zjeździe CTO i KR w Warszawie „piętnuje“ (dosłowne określenie według komunikatu Polskiej Agencji Agrarnej) działalność gen. Żeligowskiego, p. Taurogiński — prezes CTO i KR w Wilnie nazywa publiczne wystąpienia Generała „napastliwymi“ itd.

Wzemy teraz drobnego rolnika z pierwszej z brzegu zapadłej wioski wileńskiej, do uszu którego dobiegło echo tych wydarzeń.

Nie mówię już o osobie samego generała Żeligowskiego, którego imię przenika do umysłu najmłodszych jako pojęcie historyczne i jedna z szeregu najwybitniejszych postaci naszych walk o niepodległość. Ale ów hipotetyczny rolnik zastanawia się nie tylko nad tym, że jak to się stać

mogło, by w Ziemi Wileńskiej wywalczona dla Polski przez gen. Żeligowskiego imię jego mogło być „piętnowane“ a on sam uważany niemal za burzyciela porządku i ładu. Zastanawia się również nad przyczyną tego stanu rzeczy i nie może pojąć dla czego dążenie do powszechności w obsłudze rolnictwa i ożywienia samorządu, a więc realizacji tych celów, które drobnemu rolnikowi na naszych ziemiach zdawały się być zawsze nie zniszczalnym marzeniem, jest jak najgorzej potępiane przez liderów tzw. zorganizowanego rolnictwa.

Z jednej strony słychać coraz więcej głosów domagających się ożywienia wsi, wciągnięcia ludności wiejskiej do życia publicznego i społecznego — z drugiej — groźby wyrzucenia przez okna tych radnych gromadkich, którzy ośmielili się wziąć owe nawiązania serio i głosować przy układaniu gminnego budżetu za akcją Generała.

Dobrze jeszcze, jeśli wiadomości o takich faktach docierają do rolnika w niezmiętej postaci, pozwalającej na swobodną ich ocenę. Lecz najczęściej informatorem rolnika w tych tak drażliwych sprawach organizacyjnych staje się plotka, przekraczająca istotę rzeczy i celowo skonstruowana po myśli jej inspiratorów. W tym stanie rzeczy wieść zupełnie się gubi. Członkowie kółek rolniczych, którym osobę gen. Żeligowskiego przedstawia się jako wroga czyhającego na całość i dorobek ich organizacji, wpadają w zrozumięte zdenerwowanie, rolnicy nie zreszteni doznają poczucia krzywdy, że idee człowieka, który pierwszy ruszył do walki z najbliższą ich obchodzącą niesprawiedliwością społeczną, są negowane i poddawane namiętej krytyce. Wszyscy razem — zaczynają odczuwać pewne zmęczenie moralne, wyrażające się w przekonaniu, iż w naszej rzeczywistości żaden odruch szlachetny i ideowy nie może być zrealizowany.

A jakież wyprawiają stąd skutki dla naszego życia rolniczego?

Aby na pytanie to dać wyczerpującą odpowiedź nie wystarczy znać wieś z okien wagonu, lub książki.

Trzeba się przejść przez nasze wioski i zobaczyć wiele tam jest dobrych chęci, talentów, zdrowego rozsądku i dążeń do spokojnej, pozytywnej pracy gospodarczej. Tylko wziąć te wszystkie walory, zebrać je i cisnąć na szalę, na której waży się los gospodarczego i kulturalnego podniesienia naszej wsi. Trzeba zrozumieć zamiłowanie naszego rolnika do poszanowania sprawiedliwości, tradycji, przywiązanie do rodzinnej ziemi i ludzi, którzy mu na tej ziemi umożliwili pracę.

Odpowiedź staje się wówczas jasna. Nie wolno podrywać i obniżać żadnej z tych wartości jeśli się chce na prawdę polepszenia bytu ludności wiejskiej Ziemi Wschodnich i nierozzerwalnego związania jej z państwem wojeńską polską.

Dlatego też tarcia i walki, które mają miejsce u szczytów organizacji rolnictwa są wprawdzie wielką bolączką naszych stosunków, lecz przeniesienie ich na teren wiejski jest karygodną lekkomyślnością lub... politykierstwem, które polskiej racji stanu na Ziemiach Wschodnich tylko zaszkodzi. nigdy zaś ułatwi jej zadań nie może.

W społeczeństwie wiejskim, jak w każdym zresztą, nie brak elementów wicherzycielskich i wrogich naszym oólnym interesom. Atmosfera judzenia i podsycania niechęci jednych do drugich sprzyja rozwojowi tych elementów i ułatwia realizację zadań, w których służbie one pozostają. Wygrywanie tej atmosfery dla celów własnej organizacji czy ugrupowania jest polityką złą — jest politykierstwem, które w trudnych warunkach nasze go zbiorowego życia rolniczego należy piętnować i niszczyć w zarodku.

JAK ZLIKWIDOWANO BLOKADĘ „MUSIOŁOWCÓW“ W Z. N. P.

W nocy z poniedziałku na wtorek o g. 2 została zlikwidowana w gmachu przy ul. Szaulnikowskiego 1, blokada „musiołowców“, trwająca od 31 grudnia.

Do gmachu wkroczył silny oddział policji z przedstawicielem starostwa grodzkiego. Okupującym pracownikom dano pół godziny czasu na ubranie się i opuszczenie gmachu.

Większość okupantów usłuchała wezwania policji, a jedynie część kobiet, które z braku komunikacji w nocy nie mogły dostać się do domów, pozostała w gmachu ZNP. Przy wyjściu policja wylegitymowała wszystkich uczestników blokady, zapisując ich nazwiska i adresy.

We wtorek rano przed wejściem do gmachu ZNP wszyscy pracownicy byli legitymowani i wpuszczano jedynie tych, którzy nie mieli wypowiedzianej pracy od 1 stycznia.

POLITYCZNY OPLATEK STR. LUDOWEGO.

W dzień sylwestrowy staraniem warszawskiego zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego odbył się oplatek, który zgromadził, poza przedstawicielami Stron. Ludowego, przedstawicieli Stronnictwa Pracy, PPS, młodzieży „wielowej“. Pierwszy przemówił ks. Niemkiewicz, następnie prezes powiatu warszawskiego Kasperlik, odczytując list, specjalnie nadesłany od jednego z czołowych działaczy, przebywających poza Polską. Przemawiali: prezes wojewódzki Czapski, prezes powiatu grójckiego Kozczak, generał Roja, major Malinowski, prof. Plekiewicz, przedstawiciel PPS. Imieniem „wiel“ — Świtlik, Wyrzykowski i Kopytówna.

CZY UNIwersYTETY LUDOWE SIĘ POROZUMIĄ?

Swego czasu podnoszona już była myśl zwołania wspólnej konferencji dyrektorów wszystkich Uniwersytetów Ludowych, których mamy w Polsce kilkanaście. Konferencja ta nie doszła jednak do skutku.

Dowiadujemy się, że obecnie z inicjatywą tą ma wystąpić T-wo „Przodownik Wjejski“, które prowadzi kilka Uniw. Lud.

Chodzi o przedyskutowanie ogólnych zasad wychowawczych i metod pracy.

ŻYDOWSKI UNIwersYTET LUDOWY WE LWOWIE.

W najbliższych dniach we Lwowie zostanie otwarty Żydowski Uniwersytet Ludowy im. prof. A. Einsteina. Będzie to nowa placówka dla szerszych mas żydowskich w Lwowie.

ILE WYDAJE LITWA NA ODZYSKANIE WILNA?

Budżet państwowy Litwy na rok 1938 zatwierdzono w wysokości 340 milionów litów, t. zn. o 13 milionów litów więcej niż w roku 1937. M. in. preliminarz budżetowy przewiduje 90 milionów litów na cele Ministerstwa Obrony Krajowej; 64 miliony litów dla Ministerstwa Komunikacji oraz 23 mil. litów na sprawy „sztuki i kultury“, w czym 7 milionów litów przypada na cele propagandy „Litwy Okupowanej“ (woj. wileńskie) i poparcie Związku Odzyskania Wilna. (Ag. „Echo“).

ZJAZD DZIAŁACZY ROBOTNICZYCH W LUBLINIE.

W połowie stycznia odbył się w Lublinie zjazd działaczy robotniczych PPS z terenu całego województwa lubelskiego. Reprezentowane mają być wszystkie powiaty i ośrodki robotnicze. W naradach tych ma podobno wziąć udział ok. 100 osób.

ZGON OFIARY ZAJŚĆ NA WIECU POSŁA PALIJEWA.

Donosiłmsy niedawno o krwawym wlecu nacjonalistów ukraińskich, odbytym w Trembowli, w czasie którego został pobity 32-letni lekarz ukraiński dr Mocnacki. Lekarz, donawszy szoku nerwowego, przewieziony do szpitala lwowskiego, mimo pomocy, zmarł.

POGŁOSKI O WOJEWODZTWIE W PIOTRKOWIE.

Agencja „Kabel“ donosi: Pojawily się pogłoski o projekcie utworzenia w Piotrkowie Trybunalskim nowego urzędu wojewódzkiego Małoby to łączność z utworzeniem Centralnego Okręgu Przemysłowego. Pogłoski te są silnie lansowane na terenie Piotrkowa i ludność żyje pod ich wrażeniem.

WIEJSKA SEKCJA STRONNICTWA NARODOWEGO.

Stronnictwo Narodowe organizuje ostatnio w kilku województwach kursy polityczne dla działaczy wiejskich. Świadczyłoby to o przygotowywanej ekspansji Stronnictwa Narodowego na wieś, tym bardziej, że stosunki Str. N. ze Stronnictwem Ludowym nie są najlepsze.

Wycieczka rumuńska w Rzymie

Wielka wycieczka 1500 Rumunów z b. min. Manoilescu na czele otrzymała niedawno od gubernatora Rzymu ks. Colony złom marmuru, pochodzący z forum cesarza Trajana, który dokonał podboju Dacji. Marmur ten zostanie zawieszony do Bukaresztu, gdzie umieszczony będzie jako fundament pod pomnikiem Trajana.

Okolicznościowe przemówienia, utrzymane w b. serdecznym tonie wygłosił gubernator Rzymu oraz minister Manoilescu, który wznosił okrzyk na cześć nowego Rzymu imperialnego i faszystowskiego. Następnie członkowie wycieczki udali się przed pałac wenecki, gdzie powitali Mussoliniego, który ukazał się na balkonie.

Z aktualiów kultury naszej i Syrokomlowej humorystyki sprzed 77 laty

Rok bieżący, zdaje się zapowiadać jak najpomyślniej pod względem rychłego zrealizowania całego szeregu poczynań kulturalnych, częściowo już zapoczątkowanych w roku ubiegłym przez właściwe czynniki społeczeństwa wileńskiego. Przede wszystkim członkowie Wileńskiego T-wa Przyjaciół Nauk, których uradował fakt zasilenia ubożuchnego, jak dotąd, funduszu tej pożytecznej instytucji, kwotę kilkudziesięciu tysięcy zł, spodziewają się, że wkrótce zarząd tego T-wa przysięgnie do tak pożądanej budowy skrzydła do przeciąsnego gmachu.

ce im. Wróblewskich bardzo ładnych prac p. Anny z Soltanów Romerowej. Słyszeliśmy, że przyczynić się znakomicie do powstania tej fundacji Romerowskiej ma p. Helena Romer Ochenkowska, spadkobierczyni pięknych obrazów, akwarel, rzeźb itp. prac nieodżałowanej pamięci Alfreda Romera. Prawdopodobnie i p. Helena Romerówna, znana pejażystka wileńska nieomieszka uczyć w podobny sposób pamięć przyrodniczego brata Alfreda, Edwarda Romera, wybitnego talentu malarza krajobrazów nastrojowych.

niepospolitego portrecisty wileńskiego, J. Rustema.

W r. ub. Wilno godnie uczciło pamięć znakomitego autora poematu „Urodzony Jan Dębogóg“, poświęciwszy przypomnieniu jego zasług dla literatury uroczysty wieczór z wartościowymi odczytami o działalności Władysława Syrokomli, oraz organizując wystawę odpowiednich druków, rękopisów i pamiątek po Ludwiku Kondratowiczu.

Jak wiedzą już czytelnicy „Kurjera Wileńskiego“, jeden z najważniejszych członków wymienionej Biblioteki, dzięki poparciu jej zarządu, opracowuje większą monografię, poświęconą Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu na tle stosunków wileńskich i jednojęzycznej korespondencji autora „Poety i świata“ i „Starej baśni“. Ów badacz dawnych spraw wileńskiej kultury literackiej w związku z bibliografią pism najzasłuższych autorów naszych przystępuje obecnie i do wyczerpującej odpowiedzi pracy o działalności pismiennej Władysława Syrokomli oraz badaczy jego życia i twórczości.

Pierwszą próbą sporządzenia bibliograficznego wykazu przeróżnych Syrokomlanów sporządził, jak wiadomo, red. Ludwik Abramowicz, który jak słyszeliśmy posiada jeszcze sporo nieogłoszonych dotąd przyczynków.

Uwielbiany nasz lirnik wioskowy, rozpraszał zawsze, zwłaszcza pod koniec swego życia, skarby swego ducha na pomniejszych, zawsze jednak ciekawe utwory poetyckie. Kreślący te słowa przekonał się np., że po licznych domach polskich na ziemiach naszych przechowywane są szałambuchy, niierzadko zawierające i utwory Ludwika Kondratowicza. Spotkałem się naprzykład z albumem pamiątkowym dra Eustachego Wróblewskiego, zawierającym 2 wiersze Syrokomli.

Spozżykowałem również ładny wiersz pieśniarza naszego, zawarty w albumie Dłużniewskiego, posiadanym przez mecenasa Zygmunta Jundziłła. Szałambuch art. mal. Jana Zienkiewicza, z którego zaczerpnałem część rzeźnaną (zabronioną przez cenzurę rosyjską) wiersza Kondratowicza, do dać tu musimy, zawiera szereg utworów: Wincentego Pola, Antoniego Goreckiego, Aleksandra Grosy i in., w znacznej części dotąd nie drukowanych. Album ten był w Wilnie, lecz potem zaprzepaścił się gdzieś na wsi.

czynskiego, na których odwrocie umieszczone były śliczne wierszyki Wł. Syrokomli.

Prawdopodobnie Wincenty Korotyński oraz niżej podpisany, całkowicie wyczerpali materiał poetycki z wymienionych ulotek i obrazków. Z okoliczności Nowego Roku, niechże mi wolno będzie przypomnieć na tym miejscu wiersz Wład. Syrokomli, który nie był objęty dziesięciotomowym zbiorem poezji Ludwika Kondratowicza, wydanym pod redakcją Wincentego Korotyńskiego w 1872 r. Jest to powinszowanie roku 1861 przez afiszera i biletera teatru wileńskiego Józefa Nejmana. Druk A. Syrkina. Cen. 20 P. Kukolnik.

„Nowy Rok idzie, Afiszer w bledzie, Wierszy jak nie ma, tak nie ma, Wtem wierszokleka, Czy tam poeta, Podaje mi takie tema: Zbierz swe nofatki, Opisz wypadki, Gdy je Publiczność odczyta, Ujrzyz w kieszeni, Jak ciebie ceni, Tak powinszujesz, i kwita, Lecz sił nie stanie, Na opisanie, Tego co widzę i słyszę: Gdy z powinności, Cnej publiczności,

Walka z obmarzaniem — zimową plagą lotnictwa

Szron na drzewach i drutach telegraficznych, dający piękne, tak chętnie fotografowane widoki, wywołany jest tymi samymi warunkami fizycznymi, które powodują obmarzanie samolotów. Różnica polega na tym, że zjawisko odbywa się w temperaturze niższej i kondensująca się wilgoć osiada już w postaci lodu. Obmarzanie samolotów występować może tylko w powietrzu o dużej wilgotności, a więc w mgłę, chmurach — rzadziej w opadach atmosferycznych, przy temperaturze ok. 0 stopni C. i poniżej. Warunki takie zdarzają się w naszym klimacie niekiedy na jesień i na wiosnę, a znacznie rzadziej w zimie. W lotach bez chmur, względnie w powietrzu czystym nad lub pod chmurami oblodzenie nie występuje nawet przy najniższych temperaturach.

Dopóki samoloty latały tylko na podstatwie widoczności, gdy lot w chmurach był niedopuszczalnym ryzykiem — nie znano wypadków obmarzania. Odpowiednie przyrządy i radio pozwoliły na orientację podczas lotu w chmurach i lotnictwo komunikacyjne zaczęło występować z zjawiskiem obmarzania, występującym jednak bardzo rzadko. W locie w chmurach na przyrządy (zwany „lotem na ślepo”) występuje w pewnych szczególnych warunkach spóźnienie krawędzi natarcia skrzydeł, stateczników i innych części samolotu. Po pewnej chwili na częściach metalowych można zauważyć cieniutką warstwę lodu, stopniowo powiększającą się. Wygląda to raz jak szklista, gładka, przezroczysta powłoka, raz jak gruba kasza, czy ostre igielki, osiadające w kierunku lotu, czy też zbity, ugnięty śnieg. — Lód gromadzi się m. in. na wszystkich nierównościach w szczelinach sterów, co może utrudnić ruch sterami. Gromadzący się lód obciąża samolot, powoduje więzszą opór wśkutek nierównej powierzchni i zepsucie starannie dobranych profili. Obmarzanie zmniejsza nośność, zmienia wyrównanie i stateczność samolotu.

Srodki jakimi walczy lotnictwo z obmarzaniem samolotów, są jeszcze niewielkie defenzywne (unikanie warunków, dopuszczających obmarzanie). Na podstawie opracowywanych przez meteorologię lotniczą map można zawsze powiedzieć, czy na danej trasie przelotu może mieć miejsce obmarzanie. Dla określenia stref obmarzania wykonuje się sonda meteorologiczną na specjalnie wyposażonych samolotach. Samolot — sonda, bezpośrednio po dokonaniu pomiarów, jeszcze z powietrza komunikuje obserwacje temperatur, wilgotności i grubości chmur na poszczególnych wysokościach. Państwa zachodnie mają już zorganizowany sonda samolotowy, dzięki czemu opracowane są tam mapy, pozwalające z dokładnością określać warunki atmosferyczne na trasie. W Polsce stanął na przeszkodzie brak pieniędzy. Potrzebne sumy zostały dopiero niedawno przyznane na zapoczątkowanie tych prac. Kilka stacji sondażowych, rozrzuconych planowo po

kraju, przy współpracy ze stacjami zagranicznymi, dawać będzie w niedalekiej przyszłości cenny materiał, zwiększający regularność i bezpieczeństwo komunikacji lotniczej.

Z projektowanych przez techników urządzeń, zabezpieczających przed formowaniem się osadu lodowego, zastosowano praktycznie jedno, wykonane w Ameryce, a polegające na zaopatrzeniu krawędzi natarcia skrzydeł i sterów w rodzaj płaszcza gumowego. W komory tego płaszcza automatyczna pompa wciąga co pewien czas powietrze, deformujące po-

wierzchnię płaszczy, — lód kruszy się i odpada.

Polskie lotnictwo komunikacyjne uzyskało w swoim czasie kwotę 10 tysięcy zł. na pokrycie kosztów pierwszej serii studiów podśladowych tego zagadnienia, prowadzonych w Instytucie Aerodynamicznym w Warszawie. Następnie, omówione wyżej urządzenie amerykańskie zamówione zostało także na jednym z polskich samolotów i obecnie wykonywane są próby praktyczne, mające na celu ustalenie zakresu stosowania tego „lodochronu”.

Podstawą racjonalnej pielęgnacji skóry są mydła przetłuszczone M. Malinowskiego

Dają skórze miękkość i elastyczność.

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne
Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach

10 lat rozwoju Rozgłośni Wileńskiej Polskiego Radia

Gdy w roku 1928 Polskie Radio uruchomiło w Wilnie stację nadawczą, cała rozgłośnia, a więc urządzenia nadawcze z dwoma maszynami 45 metrowej wysokości, studia i biura mieściły się wygodnie w niewielkiej jednopiętrowej willi na Zwierzynie. Z biegiem lat, w miarę rozwoju radiofonii na naszych Kresach północno-wschodnich, komórka wileńska począła się gwałtownie rozrastać.

Półkilowatowa stacja nadawcza okazała się niewystarczającą dla zaspokojenia głodu kulturalnego Kresów północno-wschodnich.

W roku 1930 Polskie Radio przystąpiło do przebudowy Rozgłośni Wileńskiej, mianowicie na trakcie lidzkim, przy ulicy Beliny, na przedmieściu Lipówka, wzniesiony został nowy budynek stacyjny zeo patrzonej w dwa maszyny antenowe po 76 metrów każdy. Pierwsze transporty części nadawczych nadeszły do Wilna na początku marca 1931 roku. Nowa radiostacja wileńska, o pełnej mocy 16 Kw w antenie, ruszyła w końcu kwietnia 1931 roku. Zasięg detektorowy nowej rozgłośni był na ówczesne czasy tak poważny, że mogła się ona skutecznie przeciwstawić niepożądanym wpływom radiostacji państw sąsiednich.

Dalsza rozbudowa Rozgłośni Wileńskiej nastąpiła w końcu października roku 1935, kiedy po kilkumiesięcznych robotach przygotowawczych, zajęła Rozgłośnia Wileńska obszerny lokal dwupiętrowy, przy ul. Mickiewicza 22, uzyskując jednocześnie największe studio koncertowe w Polsce, mieszczące się w sali dawne go kinematografu. Sala ta posiada 220 m. kw. powierzchni przy 7,5 m. wysokości. Ogółem nowy lokal zajmuje powierzchnię około 1.000 m. kw., czyli trzykrotnie więcej od dawnego pomieszczenia na Zwierzynie.

Na tym jednak rozwój Rozgłośni Wileńskiej nie zatrzymał się.

Zgodnie z planem inwestycyjnym Polskiego Radia Wydział Budowy naszej ra-

diofonii zaprojektował i wykonał całkowicie z materiałów krajowych nową 50-kilowatową stację nadawczą dla Wilna jako trzecią z kolei stację radiofoniczną w budowanej w Polsce. Przy budowie stacji wileńskiej, podobnie jak lwowskiej, zastosowano po raz pierwszy w Europie nowe zdobycze techniki amerykańskiej.

Nowa aparatura nadawcza zwiększyła moc stacji wileńskiej, a co za tym idzie, powiększyła obszar zasięgu detektorowego tej stacji. Silna stacja radiowa na Zwierzynie posiada ogromne znaczenie umożliwiając niezamężnej ludności korzystanie z aparatu detektorowego i z obniżonej opłaty abonamentowej.

Skok w rozwoju Rozgłośni Wileńskiej Polskiego Radia jest naprawdę imponujący. Amplifikatorem była w 1927 roku mała żelazna rama z dwoma wzmacniaczami, które słabe prądy mikrofonowe, płynące ze studia wzmacniały i przesyłały do nadajnika, mieszczącego się w tym samym pokoiku. Nadajnik ten mieścił się doskonale w szafie metalowej 2-metrowej wysokości, ale metrowej zaledwie szerokości, gdzie 4 większe i 2 mniejsze lampy nadawcze stanowiły komplet wystarczający dla promieniowania mocy pół kilowata, jaką dysponował eter wileński. Dziś potężne maszyny na Lipówce dźwigają antenę, wysyłającą audycje z siłą dokładnie 100 razy większą, bo o mocy 50 kilowatów.

Nadajnik zajmuje kilkunastometrową długość salę w specjalnie wybudowanym

Zaszczytne wyróżnienia firmy „Arnold Fibiger“

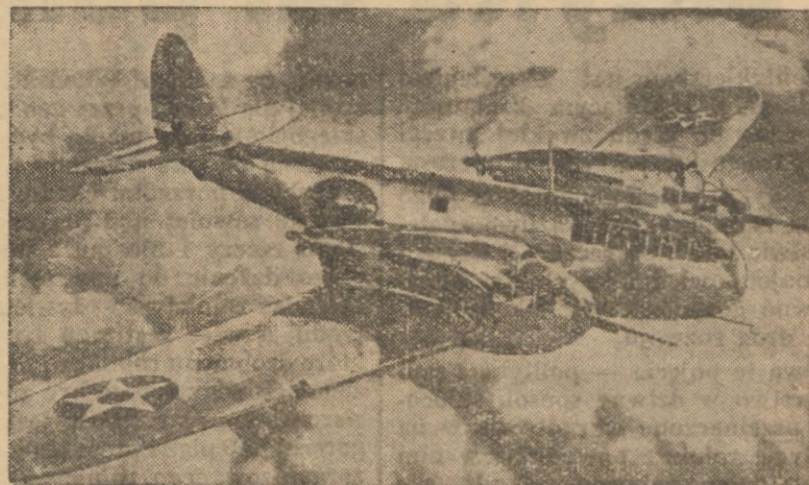
Przed 60 laty skonstruowany został pierwszy fortepian „Arnold Fibiger”. Z małego warsztatu powstała wielka fabryka, która już przed wojną zatrudniała kilkuset fachowo wyszkolonych pracowników, a instrumenty jej sięgały daleko poza granice kraju. Były to świetne czasy, ale i wojna, kryzys zaufania i powojenne zubożenie narodów nie podjęły bytu tego na zdrowych zasadach prowadzonego przedsiębiorstwa. Z roku na rok fabryka ta powiększa swą produkcję i osiąga coraz to wspanialsze sukcesy.

Po zbudowaniu krótkiego fortepianu długości 148 cm, którego ukazanie się przed kilku laty było wydarzeniem wielkiej miary, fabryka „Arnold Fibiger” nie zaprzestała dalszych wysiłków i kosztów i skonstruowała ostatnio najdłuższy typ fortepianu koncertowego 280 cm długości. Jest to pod względem konstrukcji zupełnie nowy typ fortepianu koncertowego, który w ogóle po raz pierwszy zbudowano w Polsce. Fortepian ten zamiast płyty pancernej posiada jedynie ramę, przez co dno rezonansowe instrumentu tego leży zupełnie otwarte, co powoduje ogromne spotęgowanie tonu jego. Wspaniały ten fortepian zaprezentowano po raz pierwszy całej Polsce na ostatnim koncercie Jana Kiepury na F. O. N. w Warszawie, z transmisją przez Polskie Radio. Instrument odniósł sukces taki, jaki odnosi w swej specjalności Jan Kiepura, a fabryka otrzymała liczne gratulacje od wybitnych specjalistów z kraju i zagranicą. Jest to model dla dużych sal koncertowych, a przecież fabryka buduje również modele 165 cm i 185 cm.

Zaszczytne wyróżnienia spotykają fabrykę i z innych stron. Polskie Radio, Przemysł Filmowy, Polskie Statki Morskie z pięknym polskim transatlantykem „Batory” na czele, wyróżniają fortepiany i pianina „Arnold Fibiger”, a każdy bez wyjątku klient jest przyjaicielem i żywą reklamą fabryki. Sład wspinały i zaszczytne wyróżnienia w Polsce, czysto polskiej i chrześcijańskiej fabryki „Arnold Fibiger”.

W roku bieżącym fabryka „Arnold Fibiger” w Kaliszu, ul. Szopena 9, obchodzić będzie 60 lat istnienia, i jeżeli wyżej wspomniany fortepian pomysły jest jako model jubileuszowy, to sądząc z żywotności fabryki, oczekiwac możemy jeszcze jakiejś innej rewelacji.

Rozwój amerykańskiej floty powietrznej

Jeden z ostatnich największych bojowych samolotów amerykańskich, stanowiący chlubę amerykańskiego lotnictwa wojennego. Może on rozwinąć szybkość 300 mil ang. na godzinę, posiada wmontowane 4 karabiny maszynowe i 2 dalekonośne bomby. Uniwersalny ten samolot może być w razie potrzeby bombardierem.

Urlop świąteczny wykorzystał bandyta na rozboje

W Katowicach aresztowany został bandyta Zieliński, przy którym znaleziono pa-

rellum typu wojskowego, naboje i narzędzia do włamań.

Jak się okazało Zieliński został zwolniony na urlop świąteczny z więzienia, gdzie przebywał z wyroku za zabójstwo policjanta. Urlop swój bandyta wykorzystał w ten sposób, że wystąpił się o broń i zorganizował szajkę bandycką, która dała się w ciągu kilku dni we znaki w okolicach Katowic.

MODY

Z rewij paryskich

Lucile Paray lansuje na ostatnim pokazie mód w Paryżu różową taftową tualietę ze stanikiem bez ramion, zakończonym wyseką taftową sztywną kryzą, idącą wachlarzowato w górę i nadającą szyi, ramionom i głowie kształt wielkiego kielicha kwietnego; talia tej tualiety ujęta jest mocno i wysoko gęstą złotą siatką, dół o znacznej szerokości. Całość jak z bajki. Chanel prezentuje również różową krynolinę z fioletową, sztywną-liturgiczną szarfą i drugą czarną z zieloną szarfą. Dwie szerokie szaty Jeane Lanvin z długimi, luźnymi rękawami, jedna z mory przypominającej kolorem ciemnozielony mech, druga z tiulu w kolorze szaroparlowym. Obie kreacje suto ponaszywane, niby ornaty, pasami bogatego złotosrebrnego haftu. Trudno wyobrazić sobie coś wspanialszego od płaszcza Jean Patou z białego, lśniącego atlasu, luźnego i opadającego jak antyczna szata oraz innego jeszcze białego również, ze strusich piór sklejanych jakąś białą opalizującą, księżycowo masą i uczesanych w dekoracyjne puki. Patou popisał się tym razem również niezapomnianymi kreacjami sukien, szczególnie piękny był komplet, składający się z sukni w ukośne pasy czerwonych i zielonych kwiatów, uzupełniony białym gładkim płaszczem oraz ten sam komplet wykonany w odwrotny sposób: a więc suknia biała, a płaszcz kwiecisty.

Lucien Lelong prezentuje tualietę żywcem wyjętą z baśni Oskara Wilde'a „Urodziny Infantki”. Jest to szara krynolina z mouse-line, z szeroką różową szarfą, opinającą pierś i talię oraz spływającą do tyłu dwoma trenami. Model prezentujący tę tualietę ma we włosach wstążki i pęk różowego groszku. Maggy Ruuff prezentuje na tym pokazie żywcem antyczny niemały, jej model to strój rzymskiej westalki, na który składa się szata z podłużnie zeszytanych pasów jasno-niebieskawej i amarantowej georgette'y, wzdłuż lewego boku idzie zwój upiętej złotej lamy, zakrywającej połowę sylwety i zarzuconej, jak peleryna na głowę i ramiona. Drugi wariant tej tualiety, to również drapowana szata w trzech innych kolorach: białe-seledynowym i fioletowym, lama jak w poprzednim modelu — złota. Piękna jest biała matowa tualieta Jodelle, rozsztyta pasami z tiulu, na którym naszyte są wypukłe białe różki, do tego płaszcz z velour transparent w kolorze bleu de nuit.

Futra to prawdziwe szaleństwo! Lisy nie są już dodatkiem do sukni, są jej częścią składową. Najbardziej istotnym materiałem stała się figura, jak dzikie wino, ukazującą lamę lub ciemny aksamit. Czasem lisy ukosem krzyżują się na piersiach, niekiedy, pyszczkami trzymają się paska, zwisając ogonami ku dołowi. Krótko strzyżone futra jagniąt i źrebków stanowią podatny materiał na kostiumy z zachowaniem wszystkich medycznych basenek i kontrafald, jak w welnie. O drapowanych sukniach z gronostaju i brzojszwanów można by napisać cały rozdział.

Céline

Posterunkowy P. P. milionerem

Milionowy spadek przypadnie w udziale st. posterunkowemu P. P. w Drohobyczu Duszyńskiemu, który jest jednym ze spadkobierców zmarłego ostatnio w Ameryce milionera, właściciela fabryki sił

ników, f. p. Duszyńskiego. Spadek oceniany jest na 80 milionów dolarów.

Posterunkowy Duszyński wszczął już kroki dla podjęcia milionowej fortuny.

Idealne gotenie

Po domach noszą afisze, —
W tym oto domu,
Zdaje się komu,
Ze aż opływa w dostatek.
A kucharz prawi:
„Ze giód ich dlawi,
Złotówkę dają do jatek —
Tam znów przeciwnie,
Aż nawet dziwnie!
Na pozór nędra prawdziwa;
A słudzy bredzą,
„Na ślocie siedzą,
Lecz nie poruszają grosiwa” —
W tym domu zwada:
Jejność dojada.
Tam znów krzyczą na Pa.
Jegomość pije,
I żonę bije.
Co domek to nowa zmiana.
Ale broń Boże,
Sądźcie może,
Ze ja roznosząc afisze,
Powrócę komu,
Co w jakim domu
Gdzie i od kogo posłyszę!
Przeciwnie, wcale,
W uczu zapale,
Dla tego notuję z boku;
Bym znał dokładnie,
Co w smak przypadnie,
Co powinuszę w tym roku. —
I tak: panience,
W szkolnej sukience,
Życzę by pensję skończyła,
I bez ogródek,

Choć wiek młodzieńki,
Czym prędzej męża złowila;
Pannom dojrzałym,
I podsiarzałym,
Życzę mieć posag gotowy.
A kawalerom,
Starym i sknerom,
Żonki bogate — choć se...
Młodej mężalce
I dobrej matce,
Życzę z potomstwa pociechy.
A szulerowi,
Rospusznikowi,
Pokuty za stare grzechy. —
I tak dokoła,
Pociech anioła,
Niech Bóg wam zsyła w tym Roku!
A ja w zaciszu,
Przy mym afiszu
Dobrą notatę dam z boku”.

Nadmienimy tu, że Władysław Koryński, któremu literatura nasza zawdzięcza opracowanie książeczki p. t. „Syrokomla o sobie”, gromadził przez czas dłuższy materiały do XI tomu poezji Ludwika Kondratowicza, opublikowanych niegdyś przez jego ojca Wincentego, uznając, że istotnie powyższy wiersz wyszedł spod pióra Syrokomla, załączając go do zamierzonego tomu XI. Jak dotąd, wydawnictwo to nie zostało jeszcze ogłoszone drukiem.

Diabolos.

Tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie

Główne wygrane

10.000 zł.: 47883 51421 85656
87341 114538 114639 124401
133936 163659 164731
5.000 zł.: 11107 36558 107374
146910 164071 172435
2.000 zł.: 5730 6622 21075 27000
34877 65179 67950 93945 115982
118967 155768 176678
1.000 zł.: 1329 5353 10156 19733
36306 38051 41710 51993 54593
56000 57076 58497 62882 65611
700304 95196 105973 115950
126848 129118 132560 139008
144032 151909 152180 178241

Wygrane po 200 zł.

151 54 55 366 81 404 27 572 709
59 920 56 1061 186 354 91 96 427
569 802 3 35 960 12291 380 409
790 817 914 3212 27 438 500 56 64
604 709 66 820 916 4155 95 293 367
429 33 572 640 917 93 5093 125
63 267 99 419 40 44 537 90 827
902 43 64 6021 112 76 465 76 532
618 35 99 710 59 80 81 93 843 85
978 80048 292 414 10 530 86 672
88 97 972 90043 81 91 94 105 30
350 504 641 817 919 10005 40 65
118 310 36 70 487 542 47 695 775
11069 74 198 279 812 78 550 53
730 904 73 12014 283 561 610 774
956 13302 6 36 554 618 44 99 878
901 99 14009 76 121 59 296 352
957 15042 87 408 590 623 92 912
16001 108 34 45 335 468 938 17341
62 495 522 62 723 841 912 43 49
18041 69 69 222 65 628 700 99 881
97 964 19000 66 191 254 836 78
471 733 800 4
20141 63 325 93 508 55 72 755 864
934 7 41 98 21334 50 407 836 48 79
22140 76 266 344 400 43 610 848 95
966 23102 31 343 802 48 96 24043
109 35 54 64 294 372 637 60 723
25127 831 4 911 26012 201 368 77
517 9 729 43 58 62 982 3 98 27090
618 422 623 28029 228 59 645 884
989 29542 549 854 60 72 952 30063
950 299 342 496 515 931 31005 50
230 88 443 684 905 6 45 32039 169
97 310 63 476 570 740 53 944 38057
123 8 55 220 388 412 675 846 96 946
34006 25 288 325 886 952 33042 251
466 585 805 9 91 916 32021 2 46 174
330 924 65 37191 860 452 505 909
38211 19 331 32 407 540 712 55
9990 39094 160 79 273 390 401 641
61 794 95 904 99 40118 18 322 572
666 841 48 41003 302 25 625 785
891 94 42239 167 503 44 747 97
43191 275 720 94 937 89 44149 70
241 864 518 24 636 772 808 45101
467 591 959 45025 50 295 852 97
735 38 810 97 97 968 75 47378 770
946 48160 261 332 403 10 86 531
86 628 29 43 723 923 58 95 49098
116 268 415 770 84 844 927 50312
63 605 14 817 28 968 99 51076 180
448 945 52127 208 25 318 56 474
769 77 844 84 53018 75 202 375
709 962 54098 307 98 447 625 26
57 77 87 638 855 62 907.
55113 277 98 38 462 547 786 801
55 64 84 952 73 56111 64 97 98 320
654 760 911 87 57680 789 846 78

807 941 141062 563 602 60 807 93
142039 89 156 292 396 583 677 721
941 143096 295 442 794 821 55 90
144056 271 329 651 71 996 146545
90 694 727 814 936 146198 340 62
440 8 699 788 843 96 147074 224 67
506 757 918 148037 304 50 60 468
680 732 800 902 149397 559 754 8 30
961 150027 388 442 706 77 151300 49
612 865 904
152009 49 240 5 67 98 350 404 26 77 558
750 885 912 153177 367 77 672 809 39 77
943 154206 78 334 7 431 69 71 504 43 626
796 802 996 152202 13 58 580 841 63 158004
42 195 303 49 72 421 745 59 76 874 959
157091 235 996 158205 56 334 86 528 320
947 67 160111 307 11 51 46 551 614 901
1 922 159176 208 499 606 30 47 717 89 665
97 161057 271 94 489 509 890 701 948 102417
212 374 601 784 163039 200 407 87 810 808
164016 503 938 163238 88 328 408 619 990
166318 513 674 167035 104 356 484 529 798
625 168009 65 232 407 46 535 659 894
169229 542 603 37 170033 157 70 708 966
171048 81 185 213 83 300 799 822 922 172386
600 20 703 11 93 879 173037 84 156 224 506
639 89 892 935 174193 291 9 490 612 847
175006 50 17 43 83 209 662 91 746 50 88
885 176050 123 210 50 303 9 13 22 51 445
660 813 177013 99 115 344 79 400 86 513
81 601 757 76 931 178328 36 92 497 640 710
993 179102 302 96 653 731 804 930 47 65
18029 305 78 528 50 658 870 908 181077 432
66 747 54 802 40 90 182007 55 72 196 275
338 404 30 520 183223 477 85 689 755 931
83 184284 99 338 411 565 800 83 183114 414
519 61 707 89 987 186212 187372 445 538
871 188035 61 152 79 275 353 411 88 561 97
891 189055 144 368 439 88 570 8 700 896
94 972 190188 395 425 648 59 729 832 921
191094 511 19 708 964 192004 83 125 47 80
334 41 85 709 89 911 193315 31 465 697 700
22 194030 174 91 288 373 440 1 68 643 72
715 883 905

45065 181 282 431 82 855 915 46319
695 914 47170 468 501 688 991
48033 463 548 677 710 886 925 49091
208 643 853 50023 350 618 77 782
737 75 964 51004 325 639 52086 168
891 516 86 628 57 822 521 58075
163 752 944 54048 187 864 69 91
527 48 32 73 87 756 827 942 55034
56 839 56659 981 57007 45 274 930
58072 202 521 33 791 857 59248 841
665 60224 61067 111 414 573 663
62301 447 208 276 674 795 813 82
960 63015 413 576 821 90 64038 113
250 518 65062 162 577 890 19 40 46
66067 108 418 24 631 98 825 67110
57 342 467 535 85 682 744 77 68048
192 825 778 736 935 69099 556 772
70239 412 71023 135 252 425 86 70
519 87 875 906 72511 750 63 837
50 97 987 73102 301 652 868 84
74065 81 156 228 392 75560 619
755 64 76603 12 79 768 913 71125
421 50 90 711 44 78064 858 902
79335 61 941 80270 91 640 813 8021
222 603 68 82197 850 83042 103 549
838 56 953 84083 182 596 613 68 771
807 25 907 85058 647 22 766 911
86342 87083 97 226 586 666 749
88117 205 496 708 29 902 89275 461
561 697 741 892 920 41 90100 278
926 38 54 69 475 79 559 94 794
91070 696 678 92024 274 88 731
93265 308 390 582 618 71 749 826
46 918 94038 350 95551 807 987
96026 92 505 66 915 49 97141 893
485 682 874 903 98001 164 91 210
435 685 795 944 82 99215 91 637

IV ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

376 426 545 1195 255 300 47 61
66 454 2035 344 75 448 86 89 91 3999
4050 58 103 13 479 723 842 5595 864
86 925 6826 7177 348445 78 548 727
895 8117 711 887 9684 902 10039
587 757 11017 41 53 72 525 714 829
12139 226 584 627 745 969 13065
14323 15232 660 16024 125 17323
749 18446 862 19015 196 285 94 902
20110 153 21034 181 85 335 61 429
804 924 22645 776 895 23188 309 688
24423 25067 8 71 386 615 26433 603
6 27002 480 28117 313 497 535 847
29459 690 30087 252 780 31039 305
457 32686 704 33011 34491 878 35039
91 126 98 444 586 674 915 24 36032
125 50 235 879 974 37425 754 38191
361 766 76 39084 428 64 40182 277
96 579 758 942 41352 633 42213 473
549 43094 598 712 44028 37 252 456
654 45126 278 896 45186 222 355
513 47119 626 751 996 48953 40129
475 578 685 957 50721 51085 195
542 704 56 52209 375 96 818 53690
54241 417 81 72 55121 324 428 877
926 56110 46 312 563 57029 46 385
509 17 58019 265 385 486 579 693
701 853 59118 218 30 560 723 827
61121 445 698 62174 78 461 588 799
862 957 67 63220 31 390 454 627 754
64498 991 65357 769 882 66343 473
585 817 38 928 27 67721 68176 234
83 621 720 815 69 357 530 7053 124
329 71369 552 623 951 72220 404
974 73217 389 403 6 831 84525 658
718 75213 311 14 16 42 577 647 729

Znowu pikiety na ulicach Wilna

Wczoraj i przedwczoraj na ul. Wilna znowu ukazały się „pikiety” przy niektórych sklepach żydowskich. „Pikietowanie” sklep Prużana przy ul. Mickiewicza oraz parę żydowskich sklepów galanteryjnych przy ul. Wielkiej.

Ponadto we wtorek znaczna ilość pikietarzy ukazała się w Halach Miejskich, gdzie zanotowano kilka drobnych incydentów.

Pod kołami pociągu

Dn. 4 bm. na linii kolejki wąskotorowej na szlaku Słobódka — Druja znaleziono Germana-Hermana Aleksandra, syna Jana i Marii, lat 35, zam. w Stonimie z odciętą lewą stopą i ogólnymi obrażeniami. Pierwszej pomocy udzielił lekarz kolejowy w Druji. Dochodzenia co do przyczyny wypadku w toku.

III ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
padła na nr. 26292
10.000 na nr. 65351
5.000 zł. na nr. 63715 87748 131837
180127
2.000 na nr. 2305 54137 91560
103304 107981 111809 127537 134079
143335 188238
1000 na nr. 4716 5775 21525 27470
44456 47255 48809 49126 64568 71087
82874 106180 107510 131342 139491
142079 175551 182967

Wygrane po 200 zł.

11 432 968 1364 81 572 619 780
2087 154 288 490 579 617 3050 103
434 450 4351 38 435 522 702 837
992 5424 606 725 937 79 6230 7060
170 355 225 98 977 8002 147 178
209 596 639 803 49 9003 235 437
483 725 96 819 926 64 10017 33 23
35 86 111 162 856 549 11049 102 231
467 66 70 12162 590 773 13115 285
314 471 558 848 14482 916 15174
817 542 657 80 983 19037 42 274 93
459 500 32 57 17026 49 890 59 459
54 510 33 697 732 18566 796 19248
641 58 892 95 20026 9 27 1667 332
986 21189 250 358 865 22557 784
23082 388 663 67 756 973 24071 400
561 25599 82 974 26019 179 279 612
732 841 27004 367 568 626 28053
269 807 532 38 613 848 56 29231
610 30535 622 720 41 859 939 50
31467 604 769 922 32195 270 662
33163 205 61 548 951 83 34180 718
58134 55 572 648 55 57 758 892
36115 299 370 666 936 75 37100 223
38024 117 565 682 831 92 39365 83
614 740 826 48 40186 85 204 19 414
569 74 611 782 976 41144 73 206
37 473 656 42145 278 393 431 943
78 43020 97 224 87 461 881 968
44062 521 84 690 719 32 824 54 915

10281 447 520 760 953 4162 397
485 538 44 977 102041 54 212 23 416
503 85 701 846 982 103211 721 104194
271 374 607 980 105006 62 147 365
917 106017 8 304 410 636 96 713
170236 385 789 867 108162 77 237 47
302 711 891 109116 227 54 718
110151 323 924 40 94 11033 215 454
583 112323 623 781 113100 602 729
891 114514 9 41 878 115138 365 490
1116600 965 84 117041 136 591 889
118076 8 463 599 119052 332 499 952
66 120081 152 865 90 121034 182
260 382 457 660 721 558 122009 177
9 333 609 72 905 54 91 123973
124153 70 241 51 424 31 125177 581
984 126028 462 861 930 127105 269
96 596 128419 734 129043 324 401 92
7 542 882 130065 159 289 304 9 632
131027 800 132185 206 96 597 630 42
133322 779 807 184058 114 251 76
495 889 954 135080 304 624 992
136044 75 87 176 269 340 428 54 526
605 83 835 39 88 137209 425 738 890
138085 170 276 324 746 861 139052
75 302 565 95 140319 550 692 141077
205 323 93 873 142010 104 74 505
655 933 143165 259 553 98 692 747
81 940 144507 71 774 999 145059 448
617 99 734 146141 239 356 402 7 550
709 147064 747 848 148002 83 184

Dlaczego tak jest?

Historia z życia wielkich i małych

Mówi się u nas bardzo wiele o uczywnym stosunku do grosza publicznego. Oczywiście odnosi się to w pierwszym rzędzie do tych, którzy z urzędu lub z własnych chęci jako społecznicy mają dostęp do tego grosza, nazywanego przez zgrzyliwych malkontentów „korytem”. Są też zupełnie zrozumiałe: te gromy oburzenia, które spadają na głowy przyłapanych na kradzieży pieniędzy publicznych i owo rozdieranie szat z powodu tej fałszywej bal powodzi nadużyć, które ujrzały ostatnio krótki sądowe i skonczyły się wysokimi karami.

Sprawa jest poważna, gdyż są okoliczności, gdzie zagadnienie to urasta do rozmiarów klęski społecznej.

Rozejrzyjmy się na przykład po terenie nam najbliższym. Między innymi Wołożyn. Nie skończyły się tam leszcze procesy, związane ze słynną „czystką” na wysokich stanowiskach w samorządzie i administracji, nie za padł nawet wyrok w sprawie nadużyć w gminie a już nowy wójt, przyślany na miejsce oskarżonego, wpłynął sam w nową aferę o nadużyciach. Znowu cały powiat trzęsie się od plotek, znowu prestiż władz szeregów nie samorządowych został podważony. Społeczeństwo widzi fakty i komentuje je na swój sposób. Gminę, starostwo łączy się najczęściej w całość i wyciągane są najrozmaitsze wnioski.

Nieżył dawno sąd powiatu święciańskiego rozpatrzył przeszło pięćdziesiąt spraw o nadużycia, popełnione przez soltysów gromadzkich. W każdym wypadku chodziło o grosze. We wszystkich sposób nadużyć był ten sam. Za świadectwo pochodzenia krowy pobierano 10 groszy, zaś cielęcina — 10 groszy. Przeszło pięćdziesiąt soltysów, ludzi średniozamożnych, posiadających po kilka lub kilkanaście ha ziemi, ludzi cieszących się doskonałą opinią, w tym samym czasie na małym terytorium jednego powiatu niezależnie od siebie bez porozumienia się wpadło na pomysł przywłaszczania 10-groszówek. Pobierano 20 groszy za krowę, a wystawiano kwit na cielę. Defraudacja pomyślana naiwnie i na groszowe sumy. Sumy przywłaszczono wahały się w granicach od 10 groszy do złotych. W każdym prawie wypadku defraudanci otrzymali po 6 miesięcy więzienia.

Ta masowa epidemia defraudacji zdziwiła sędziego rozpatrującego sprawę. Czym to można wytłumaczyć. Ludzie na ogół stateczni, starsi, szanowani gospodarze defraudantami dziesięciogroszówek. Sumy śmiejące małych. Zeznający jako świadek urzędnik wytłumaczył to w sposób dość jasny. Zawinił system. Mogli bardzo łatwo defraudować, bo zaświadczenia były jednokolorowe. Teraz zaś wprowadzono innego koloru dla krow, innego dla cieląt. Przy takim systemie nadużycia będą niemożliwe.

A dlaczego przed tym tego nie zrobiono?

Pytanie to zostało bez odpowiedzi. Nie zrobiono. Co więcej mógł powiedzieć urzędnik gminy?

Każdy przyzna, że kontrola powinna być częsta i drobiazgową. To leży nawet w interesie zainteresowanego. Bo nieraz można odpowiadać za winy innych. Za ogólny bałagan. W tej chwili nie chodzi jednak o to. Ci mali z powiatu święciańskiego zgodnie z prawem ponieśli zasłużoną karę. Będzie to odstraszać przykładem dla innych. Każde uchybienie na podłożu złej woli powinno być surowo karane. Ale wszyscy wobec prawa powinni być równi.

Oto stoi przede mną 27-letni Abdan Sylwanowicz, bezrobotny od dwóch lat, mieszkaniec Nieświeża. Twierdzi, że stała się mu wielka krzywdą.

Właściwie jest to historia dwóch urzędników samorządu nieświeżkiego. Jeden to inspektor samorządowy Bolesław Antczak, drugi to b. mały urzędnik jednej z gmin na terenie tego powiatu. Historia maluczkich i wielkiego w skali powiatowej. Obaj mieli dochodzenie prokuratorskie, w obu wypadkach chodziło o rzekome niewyliczenie się z pieniędzy. Los, ten ślepy, nieładzący się z maluczkimi

na tej ziemi los nie potraktował obu bohaterów dochodzeń prokuratorskich z jednakową surowością. Sylwanowicz przymiera dziś z głodu, inspektor Antczak ani na chwilę nawet w czasie dochodzenia prokuratorskiego nie przestawał sprawować swoich odpowiedzialnych funkcji.

Sylwanowicza zwolnił inspektor samorządowy. Bo Sylwanowicz idąc na urlop zabrał ze sobą dwieście kilkadziesiąt złotych pobranych od klientów. Po powrocie z urlopu natychmiast na żądanie wójta wypłacił je, tłumacząc się, że z pieniędzy tych miał wyliczyć się w myśl instrukcji dopiero po nadesłaniu jakichś tam tabliczek do gminy. Do tego zaś czasu miał te pieniądze przechowywać. Ponieważ nie mógł zostawić ich w biurku, skąd by mogły ułotnić się, wolał trzymać je przy sobie. Tłumaczeniu temu nie dano wiary i sprawę skierowano do sądu, gdzie zapadł wyrok uniewinniający. Prokurator rzekł się oskarżenia, a sąd w motywach ustnych zaznaczył, że sprawa Sylwanowicza najwyżej nadawała się do wytoczenia mu dyscyplinarnej i wyrażenia upomnienia. Bo w gminie, powiedzmy szczerze, nie wszyskło szło jak w zegarku.

Ale zarząd gminy był innego zdania i Sylwanowicza wylano „na zbity łeb”, a raczej przypieczętowano poprzedni stan rzeczy.

Sylwanowicz ma zamiar skarżyć gminę o odszkodowanie i, jak dotychczas, nadaremnie szuka w swoim mieście adwokata, który by się podjął prowadzenia sprawy. Ot, zwykłe stosunki w miasteczku prowincjonalnym, gdzie wszyscy wolą żyć w zgodzie z osobami wysoko postawionymi.

Aby nie zrobiono zarzutu, że posługujemy się aluzjami, zastrzegamy, że plotka o popieraniu inspektora samorządowego przez starostę nie trafia nam do przekonania.

Prokurator prowadzi dochodzenie przeciwko inspektorowi na „kutek interwencji wojewody. Inspektor jeździł do Warszawy w roku 1936 po zakupy materiałów piśmiennych z ramienia Związku Pracowników Samorządowych pow. Nieświeżkiego. Związkowa składnica materiałów piśmiennych w Warszawie udzieliła rabatu, który wyniósł 599 złotych i właśnie o tę sumę chodziło prokuratorowi. Badano świadków. Między innymi

Sylwanowicza, który mówił o tym, co widział w tej gminie, w której pracował. Chodziło o rzekome łapówki. W rezultacie jednak sprawa została przez prokuratora umorzona. Nie było dowodów. Co prawda inspektor miał przeciwników, którzy go oskarżali, ale inni, także urzędnicy samorządowi wystawili mu dobre świadectwo.

Walny zjazd pracowników samorządowych jeszcze w roku 1936 przyznał inspektorowi 285 zł z rabatu tytułem diety, a resztę p. Antczak odesłał do Warszawy.

Słowem wobec braku itd. sprawa została zlikwidowana. Z tych samych względów co i sprawa Sylwanowicza.

Każdy ma swoich przyjaciół i nieprzyjaciół. Przyjaciele p. Antczaka, podobnie jeszcze przed umorzeniem sprawy, oceniając jego zasługi postawili wniosek o nadanie mu członkostwa honorowego Związku Prac. Samorządowych w Nieświeżu. Wniosek przeszedł. Podziękowano mu jak najszerzej za bezinteresowną, gorliwą i owocną pracę. I wyrażono ubolewanie „z powodu oskarżenia go przez pewne nieprzychylnie mu jednostki z grona czy też spoza grona związku” i potępiono „takie postępowanie nieuczynnych osób”.

Jak widzimy chodzi tu już o zasługi, o odznaczenia. Sylwanowiczowi zaś chodzi przede wszystkim o kawałek chleba.

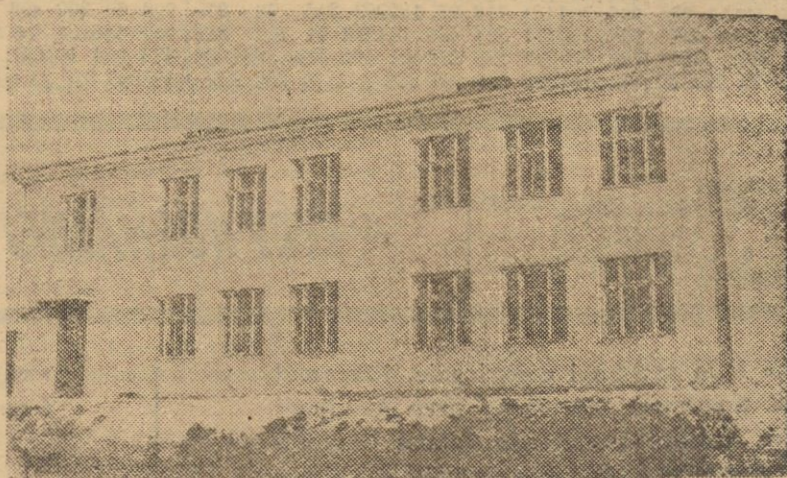
Prawo jest prawem. Słuszne jest skazanie soltysa, który zdefraudował 10 groszy, na 6 miesięcy więzienia, i na tę samą karę takiego, który przywłaszczył kilkaset złotych.

Zasada wszyscy wobec prawa są równi jest piękna. Ale jeżeli zwolniono Sylwanowicza, to dlaczego przeciwko innemu, który się znalazł w tej samej sytuacji, nie wyciągnięto identycznych konsekwencji? Jeżeli pozostawiono przy pracy p. Antczaka, to dlaczego zwolniono Sylwanowicza? Przecież obaj dziś są bez zarzutu wobec prawa.

Sprawa ta, będąca tematem dnia w Nieświeżu, budzi refleksje na temat spraw o nadużycia maluczkich i wielkich. Każdy przyzna, że w stosunku do tych drugich przepisy muszą być bardziej rygorystyczne, stosowane z większą surowością, bo przecież ci wielcy mają dawać przykład.

Włod.

Nowa szkoła

Niedawno wykonany gmach szkoły powszechnej w jednym z najbardziej oddalonych od centrów kulturalnych punktów województwa białostockiego, a mianowicie w Werekach, gmina Tereski, pow. wołkowskiego (20 km. od kolej). Jest to pierwsza szkoła 4-klasowa w tej okolicy, powstała dzięki zjednoczonym wysiłkom samorządu gminnego, wydziału powiatowego i miejscowej ludności, która nie szczędziła przy jego budowie ofiar w robociznie i materiałach.

Potworna zbrodnia w pow. brasławskim

Dn. 4 bm. na posterunku P. P. w Jodach, pow. brasławskim zameldowała Marianna Kaszkur, zam. we wsi Podhajce, gm. jodzkiej, że tegoż dnia została pozbawiona życia córka jej Jadwiga Kaszkurówna, lat 15, przez Jachima Wieremiejewę, ur. w 1911 r., starobrzędowca, zam. we wsi Boryszewo, gm. jodzkiej, który na tle nieporozumień miłosnych wystrzelił do niej z obciążonego karabinu rosyjskiego, trafiając w okolicę dołka żołądkowego, od czego zmarła ona nałych miast. Zabójca zbiegł, a następnie z tegoż karabinu sam postrzelił się w okolicę le-

wej piersi i w stanie ciężkim odwieziony został do szpitala w Brasławiu. Wieremiejewę przesłuchany przez policję przyznał się do winy i oświadczył, że czynu tego dokonał dlatego, że matka zabitej nie chciała zezwolić na ich małżeństwo. Na miejscu zabójstwa znaleziono jedynie tu ski wystrelonych naboju, natomiast obciążonego karabinu nie znaleziono i zachodzi podejrzenie, że został on skradziony przez wieśniaków, jadących w tym czasie z targu z Jod.

Odpowiedzi redakcji

— P. K. Lefowi w Baranowiczach. — W związku z listem Pana prosimy czytać rubrykę „Na widowni” w naszym piśmie. Znajdzie Pan tam wyjaśnienie interesującej Pana sprawy.

Popierajcie pierwszą w Kraju Spółdzielczą Przeciwwręczliwą w powiecie wileńsko-trockim

KRONIKA

STYCZEŃ

6

Sroda

Dziś Trzech Króli

Jutro Lucjana i Jullana

Wschód słońca — g. 7 m. 43

Zachód słońca — g. 3 m. 07

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie dnia 5.I. 1938 r.

Ciśnienie 763

Temperatura średnia — 13

Temperatura najwyższa — 11

Temperatura najniższa — 20

Opad 1,8

Wiatr połudn.-zachodni

Tend.: bez zmian

Uwagi: chmurno, śnieg z przerwami.

NOWOGRODZKA

— Wzorownia Handlowa Izby Rzemieślniczej w Nowogrodzku. Pragnąc ułatwić rzemiosłu kontakt z odbiorcami w moźliwie szerokim zakresie Izba posłała uruchomić specjalną wzorownię handlową. Wzorownia ta będzie miała na celu zaprezentowanie instytucjom i sferom handlowym, interesującym się wyrobami rzemiosła, możliwości produkcyjnych rzemiosła i przyjmowanie zamówień od zainteresowanych. W ten sposób nie jeden rzemieślnik, który nie posiada środków na racjonalną reklamę, znajdzie nowych nabywców na swoje wyroby. Rzemieślnicy pragnący korzystać z tej formy pomocy handlowej winni przesyłać pod adresem Izby oryginalne wzory swoich wyrobów, oznaczając jednocześnie ich cenę, względnie ceny orientacyjne i uwagi odnośnie czasu potrzebnego na wykonanie sztuki lub pewnej ilości sztuk danych wyrobów. — Stosowne instrukcje oraz formularze zgłoszenia otrzymywać mogą rzemieślnicy w sekretariacie organizacji rzemieślniczych.

— Wiece i zebrania przedwyborcze. Staraniem prezydium Obywatelskiego Komitetu Wyborczego odbędą się w tym tygodniu wiece i zebrania, na których wylosowane zostaną okolicznościowe przemówienia w związku z mającym się odbyć w dniu 9 bm. głosowaniem do rady miejskiej.

I tak, dnia 6 i 8 bm. o godz. 12,30 odbędą się duże wiece przedwyborcze w sali kina miejskiego. Następnie odbędą się zebrania w poszczególnych okręgach wyborczych. A więc: dla wyborców I i II okręgu odbędą się zebranie 7 bm. o g. 16,30 w lokalu szkoły powszechnej Nr. 1; dla wyborców II okr. — dnia 8 bm. o g. 17 w lokalu szkoły powsz. Nr. 2; dla wyborców IV okręgu — dn. 7 bm. o godz. 18 w lokalu szkoły SS. Nazaretanek; dla wyborców V okręgu dnia 8 bm. o godz. 18 w lokalu przedszkola ZPOK (ul. Piłsudskiego 91).

— Przeniesienie biura Komendy Woj. P. P. Z dniem 1 stycznia br. biuro Komendy Wojew. Policji Państwowej przeniesione zostało do nowowbudowanego gmachu dra Marmużejna przy ul. Słonimskiej, w pobliżu Urzędu Woj. Piękny ten (na zewnątrz) dwupiętrowy gmach został dopiero co wykonany, tak że ściany wewnątrz są jeszcze wilgotne.

Podobno Komenda Wojew. od kilku już lat poszukiwała odpowiedniego lokalu na swe biura.

— Włodzki Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Nowogrodzku składa łą serdeczne podziękowanie firmie Przemysł Gumowy „Ardal”, S-ka Akc. w Lidzie za ofiarowane na rzecz akcji pomocy dzieciom i młodzieży 100 par kaloszy.

DR. MED.

J. Szapiro

choroby kobiece i wewnętrzną przyjmuje w godz. 11—1 i 16—19. Nowogrodzkie, Grodzki Zaułek Nr 3 (naprzeciwko poczty).

BARANOWICKA

— Konferencja teatralno-chóralna. — Z inicjatywy Kuratorium Okr. Szkolnego w dn. 11 stycznia 1938 r. kierownictwo Sekcji Oświaty Pozaszkolnej przy Inspektoracie Szkolnym w Baranowiczach, zwołuje konferencję teatralno-chóralną dyrektorów chórow prowincjonalnych i kierowników zespołów teatralno-ludowych z terenu całego powiatu.

Na konferencję z ramienia Kuratorium z Wilna przybędą p. B. Gawrońska, instruktorka śpiewu i Wł. Dziedzic, okręgowy instruktor Oświaty Pozaszkolnej.

— Dobry przykład „Rodziny Kolejowej”. — „Rodzina Kolejowa” m. Baranowicz zainteresowała się w ostatnim czasie najuboższymi dziećmi emerytów kolejowych i bezrobotnych sezonowych robotników i postanowiła z dniem 10 stycznia 1938 roku rozpocząć akcję dożywiania 50 najuboższych dzieci, pochodzących z tych środowisk.

OSZMIAŃSKA

— Kurs narciarski. Z inicjatywy Powiatowej Komendy P. W. w Oszmianie uruchomiony został — wobec sprzyjających warunków śnieżnych — 7dniowy kurs narciarski dla członków i członkiń wszystkich organizacji. Uczestnicy kursu otrzymują na czas kursu narty i sprzęt narciarski.

ŚWIECIAŃSKA

— Choinka w świetlicy strażackiej. — W dniu 2 stycznia rb. żeńska służba pożarnicza przy Ochotn. Straży Poż. w Święcianach urządziła choinkę dla biednej dziatwy, w sali świetlicy strażackiej.

Dzięki wspólnym staraniom samarytanek i strażaków sala została odświętnie udekorowana, na środku zaś ustawiono choinkę przybraną zabawkami i kolorowymi lampkami.

O godz. 14 dziatwa zgromadziła się przy choince. Rozpoczęto śpiewy koled przy wotrze orkiestry Straży. Następnie dziatwa słuchała audycji radiowej i deklamacji swoich rówieśników.

O godz. 17 dziatwa zasiadła do stołu. Samarytanka podały swym gościom kakao z buleczkami. Na zakończenie „Święty Mikołaj” rozdał podarunki dla najbiedniejszej dziatwy w postaci 33 ciepłych ubranek, 27 par walców, 12 par pończoch i 6 torebek ze słodyczami.

Żeńska służba pożarnicza przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Święcianach z ramienia Zarządu swej Straży tą drogą składa najserdeczniejsze „Bóg zapłać” wszystkim ofiarodawcom ze Święcian, którzy przyczynili się do urządzenia choinki dla biednej dziatwy.

BRASŁAWSKA

— Poświęcenie świetlicy Z. S. w Leonopolu. 2 bm. odbyło się w Leonopolu uroczyste poświęcenie świetlicy Z. S.

Po nabożeństwie przybyli do świetlicy, pięknie udekorowanej przez miejscowy pododdział żeński przedstawiciele wojska, KOP, władz i urzędów, ludności, strzelczyna, strzelczyki i strzelcy z całej gminy.

Poświęcenia dokonał ks. proboszcz Józef Prejser, który też wygłosił do zebranych przemówienie. Następnie przemówił komendant Oddziału Z. S. Michałczyk Franciszek, po czym zebrani odśpiewali pod kierownictwem p. Waniewicza Mariana Hymn Strzelcekl. Uroczystość została zakończona podziękowaniem prezesa Oddziału Z. S. Gajewskiego Stanisława Księdzę, Dowódcy komp. KOP i wszystkim zebranych za udział w uroczystości i współpracę z Z. S.

Świetlica posiada nowy sprzęt (stoły, ławy, taborety, gry, czasopisma, gazety itp.). Na ścianach wisi godło państwowe, portrety Marszałka Józefa Piłsudskiego, Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego-Rydza. W świetlicy mieści się biblioteka gminna, a więc służy ona też jako czytelnia.

Oheny.

— Oplatek K. R. w Bejkielach. 26 grudnia Kołko Rolnicze w Bejkielach gm. widzkiej urządziło wspólny oplatek, na który przybyli wszyscy członkowie kółka, sympatycy oraz nauczycielstwo z pobliskich miejscowości. Po podzieleniu się oplatkiem odbyło się przedstawienie urzędowe staraniem Kółka Rolniczego. Z uzyskanego dochodu przeznaczono 10% na pomoc zimową, zaś resztę na apteczkę weterynaryjną i prenumeratę czasopism.

E. Kr.

POSTAWSKA

— Kłopoty radiowe. Proszę sobie wyobrazić Nowy Rok na odludziu, wśród błot, wycia wilków. — Ale mam przecież radio — replikuje gospodarz. Należy tylko wynająć furmankę i wysłać do Duniłowicz, (odległość nieznaczna — 25 km). Na dzień dzisiejszy wszakże ma być gotów akumulator po czterech dniach ładowania, raczej nocach, bowiem elektrownia pracuje od zapadnięcia zmroku. I sankami wyruszone w podróż.

Prędko przyjedzie oczekiwana z niecierpliwością „energia”, nareguluje się radio i muzyka, ciepłym słowem, humorem napelni się mieszkanie. Już słychać dzwonek, oto pod gankiem sanie i gospodarz wchodzi do mieszkania.

— Nima kumulatora, stoł zakurzony w kątku wewnątrz „gmachu elektrowni”, zapomniany i nieładowany — oświadcza.

Proszę sobie wyobrazić miny domowników po takim powiedzeniu. Zdarzenia wyżej opisane nie są na wst odosobnione, słyszy się o tym i od innych „szczęśliwców, posiadaczy radia”. A jak temu zapobiec? Fr. W.—Icz

GRODZIENSKA

— Powtórna konfiskata niektórych czasopism grodzkieńskich. Wczoraj Starostwo Powiatowe po raz drugi skonfiskowało tut. czasopisma: „Dziennik Kresowy”, „Nowy Grodzki Kurier 5 gr” i dziennik żydowski „Grodner Moment”.

— Na rzecz Zoo. Miejska Straż Ogniowa Zawodowa, chcąc przyjąć z pomocą Ogrodowi Zoologicznemu, ofiarowuje dzisiejszy dochód ze służawki strażackiej na rzecz Ogrodu Zoologicznego.

Miłośnicy ślizgawki powinni poprzeć tę imprezę. (g)

— Posiedzenie Rady Miejskiej. Jak się dowiadujemy, przyszłe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się we wtorek. (g)

— Co grają w kinach. Apollo: Gdy Kwitną bzy. Pan: Od wtorku do czwartku. Maleńkie: Barkarola. Helios: Jadzia.

Kobieta zamordowała wieśniaka

Na łąkach przy wsi Romanowo-Nowe, w pow. brzeskim został podpalony stóg siano m-ca kol. Romanowo, Marciszka Aleksandra. Marciszuk Aleksander po zauważeniu pożaru udał się wraz z synem Aleksandrem na miejsce wypadku. W czasie gdy syn jego zajęty był gaszeniem

ognia, Marciszuk Aleksander udał się do przerebł po wodę. Tam znielcaka został napadnięty przez nieznaną kobietę i zamordowany przez poderżnięcie gardła. Morderczyni po dokonaniu zabójstwa zbiegła. Zamordowany Marciszuk posiadał przy sobie około 400 zł. gotówką.

Kino objazdowe na wsi

POMOC W PRACY OŚWIATOWEJ.

Kino objazdowe może oddać oświacie na wsi ogromne usługi. Psychika wieśniaka, podobnie jak psychika dziecka, potrzebuje konkretnych i działających zmysłów. Kino, tak jak radio, zbliża świat, z tą różnicą, że działanie jego jest pełniejsze, bo obok dźwięku daje plastyczny, prawie namacalny obraz. Umiejętnie wykorzystane staje się nie tylko szerzycielem pożądaney propagandy, ale wychowawcą i nauczycielem, przyspieszającym postęp oświaty i dobrobytu gospodarczego.

WSPÓLNYMI SIŁAMI ZDOBYLI KINO.

W należyłym zrozumieniu roli kina powiaty wileńskie podjęły akcję nabywania kinowych aparatów, umożliwiających dotarcie do najbardziej odosobnionych zakątków. W powiecie wileńskim myśl nabywania kina objazdowego zrodziła się ub. zimy. Wysłunięto ją na jednym z zebrań, w obecności przedstawicieli wielu organizacji. Dzięki wspólnym wysiłkom samorządowi powiatowemu, gmin i zasobniejszych w środki materialne organizacji — kino zostało zakupione. Kosztowało ono około 5.000 zł.

AKCJA OBEJMUJE CAŁY POWIAT.

Swoją działalność rozpoczęło w jesieni. Cały powiat podzielono na trzy rejony, każdy po kilka gmin. Przejazd z jednej miejscowości do drugiej odbywa się furmanką, kino przewożone jest w specjalnej skrzyni ze sprężynami, łagodzącymi wstrząsy. Obsługiwane każdego rejonu zajmują kilka tygodni. Między jednym objazdem, a drugim daje się parodniowy wypoczynek operatorowi, który w tym czasie dokonuje szczegółowego przeglądu aparatury.

MONTOWANIE REPERTUARU.

Przed każdym wyjazdem w teren dokonuje się zmiany programu. Montuje się go w ten sposób, by obok krótkometrażowego filmu krajoznawczego, rolniczego, propagandowego i dokumentalnego znalazł się również film rozrywkowy, pobudzający humor i dający odprężenie. Jeden z wyświetlanych już programów był zmontowany następująco:

Najpierw wyświetlano „Zwiędzamy Gdynię”, potem „Pszczelnictwo”, następnie „Marszałek Śmigły Rydz we Francji”, a w końcu wesołą komedię „Afrkańskie przygody”. Łącznie program taki ma od 750 do 800 m. taśmy, co z konieczności przerwy zabiera około 2 godz.

CENY BILETÓW.

Kalkulacja cen jest obliczona na dobrą frekwencję, co pozwala sprzedawać bilety dla dzieci po 5 gr. i dla dorosłych poczynając od groszy 15. W czasie objazdu, trwającego 24 dni, mimo braku po wsiach przestronnych sal, sprzedano 4850 biletów, co daje ponad 200 biletów dziennie. Nic więc dziwnego, że mimo niskich wstępów, kino jest samowystarczalne, to znaczy, całkowicie pokrywa koszty sprządanych filmów, pensję operatora, furmankę i amortyzację, dając czasem nieznaczną nadwyżkę.

NA WSI NIEBYWAŁA ATRAKCJA.

Przyjeżdża sobie furmanka na wieś, operator zatrzymuje się gdzieś w sali szkolnej, lub wiejskiej. Wnet wieść o przyjeździe kina rozchodzi się w promieniu kilku kilometrów. W miarę zbliżania się furmanki, wieśniacy gromadzą się wokoło. Kiwa niedowierzająco głową, upewniając się, że dzieci mogą wejść po 5 gr.

Za 5 groszy dziennie możesz mieć to, co daje teatr, kino, okręt itd., bo książkę z

Biblioteki Nowości
Włno, ul. Jagiellońska 10, Tel. 13.70
Ostatnie nowości — klasyczne — literatury szkolna — naukowa.
Czynna od 11 do 19 godz.
Kaucja 3 zł. — Abonament miesięczny 1 zł. 50 gr.
Okazyjnie do nabycia: 1) Rymowicz i Świętecki: Prawo cywilne Ziem Wschodnich — T. X. Część I. (3 tomy) — 2) Encyklopedia Gutenberga (20 tomów).

a żona za 15 i idzie do chaty po całą rodzinę. W rezultacie zbrakło miejsc i część musi poczekać na drugi seans. W sali tłoczno i nieco duszno. Błysnęło światło, zawarzał motorek. Na ekranie ukazał się człowiek — coś mówi. Wszyscy spoglądają na operatora, gdyż myślą, że to są jego słowa. Dopiero inne dźwięki upewniają, że głosy płyną z ekranu. Wiele pochwaliło się zdziwieniem usła. Lecz oto na płótnie ukazał się samolot. Z coraz głośniejszym warkołem zbliża się w stronę widowni. Już jest tuż, tuż, wpada wprost na głowy. Powstaje popłoch, ludzie padają na podłogę i kryją się pod ławki. Ochłonęli, patrzą znowu. Teraz co innego. Piechoła zrywa się do ataku. Na sali zaciska się setka wyciągniętych rąk, kilku skacze wprost na ekran — „bij ich”. Co się stało? — Nic. Zapomnieli, że to tylko kino.

A teraz komedijska. Cała sala trzęsie się od śmiechu. Zapalono światło — już koniec, jaka szkoda. 70-letnia staruszka

podchodzi do operatora i ze łzami w oczach dziękuje. Nie myślała, że jeszcze przed śmiercią zobaczy takie cuda. Grupa kobiet pod piecem sądzi, że jednak w tym kinie siedzi jakaś „nieczysta siła”.

KINO BĘDZIE SPEŁNIAC SWOJĄ ROLĘ.

Tak więc powiat zdobył i uruchomił kino objazdowe. Kino to dociera nawet do najbardziej zapadłych wsi i osiedli. Każdy wieśniak za grosze będzie mógł przynajmniej kilka razy do roku być w prawdziwym, dźwiękowym kinie. Umiejętne montowanie programu obok wiedzy i wychowania będzie przynosić pod wielką strzechę kulturalną i upragnioną przez wszystkich rozrywkę. Zdobycze w rodzaju kina objazdowego ułatwiają pracę oświatową, pozwalają wpływać na urabiać psychiki mas wiejskich i przyspieszają postęp tego, co ogólnie nazywamy kulturą duchową i materialną.

Witold Rodziewicz.

Dziś 6 stycznia w restauracji „ZACISZE” o godz. 17-ej FIVE O'CLOCK z udziałem całego zespołu artystycznego

KRONIKA WILEŃSKA

Przewidywania pogody w-g PIM-a na 6. I. 38 r.:

Pogoda na ogół chmurna i miejscami mglistą z większymi rozporządzeniami w dzielnicach południowych, a z opadami śnieżnymi na północy kraju. Podstawa chmur od 100 m. na północy, podwyższająca się ku południowi. Widzialność miejscami osłabiona.

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowski (Tyzenhauzowska 1); S-ów Chomiczewskiego (W. Pohlana 25); Miejska (Wileńska 23); Turgiela i Przedmiejskich (Niemiecka 15); Wysockiego (Wielka 8).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szanłyra (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

HOTEL „ST. GEORGES” w WILNIE
Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Hotel EUROPEJSKI
Pierwszorządny — Ceny przystępne.
Telefony w pokojach Winda osobowa

MIEJSKA.

— Nowy stragan na Halach Miejskich. Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Miejskiego postanowiono wyasygnować 4226 zł. na budowę straganu dla handlarzy śle dziami na Halach Miejskich. Stragan ten będzie prowizoryczny, ponieważ w przyszłości Zarząd Miejski w ogóle zamierza znieść stragany na Halach i urządzić tam rynek.

PRASOWA.

— Skonfiskowany został ostatni numer periodycznego czasopisma „Pax”. Uległy również konfiskacie codzienne pisma rosyjskie „Nasze Wremia” i „Ruskoje Slovo”.

Z KOLEI.

— Inż. Wacław Głazek, dyr. K. P. w Wilnie powrócił z krótkiego urlopu wypoczynkowego i z dniem 7 bm. obejmuje urządzenie.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— Ze Związku Pań Domu. Pierwsze po przerwie świątecznej zebranie klubowe odbędzie się w piątek dn. 7. I w godz. 17—19 w lokalu Zamkowa 8—1.

RÓŻNE

— Premierostwo Składowce na pokazie filmowym. W dn. Nowego Roku w gmachu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o godz. 4 pp. odbył się dla pp. premierostwa Składowskich pokaz filmu p. t. „Ostatnia salwa”. Film ten, ilustrujący bohaterskie walki Anglików z dzikimi plemionami arabskimi, wchodzi dziś na ekran kina „MARS”.

— Według danych wyznawczej gminy żydowskiej w ciągu ub. roku na cmentarzu żydowskim w Wilnie pochowano 749 Żydów. Wypada więc, że przeciętnie w Wilnie umiera 2 dziennie Żydów.

ZABAWY

— Kom. Rodz. Szk. Powsz. Nr. 22 „Świt” w dniu 8. I br. urządza Zabawę Tanczną w świetlicy PPW. ul. Dominikańska 15. Bufet na miejscu. Przygrywać do tańca będą 2 orkiestry. Ceny biletów 1,40 i 99 gr. akademickie. Dochoł przeznaczony jest na kolonie letnie dla najbardziej potrzebujących.

Henio Domański
wirtuoz na ustnej harmonijce, znany humorysta i kupiecista.
codziennie występuje w „ZACISZU”

Awantury w synagodze w Wołożynie

W Sylwestra w Wołożynie odbyły się dwa odczyty na tematy palestyńskie. Jeden wygłoszony został przez Mowszę Berensztejn z Centralnego Komitetu Syjonistów Rewizjonistów z Warszawy, drugi przez Cyncynatusa z wileńskiej organizacji syjonistów ogólnych. Odczyt Cyncynatusa został przerwany na skutek defektu w dopływie prądu elektrycznego. O spowodowanie defektu podejrzewają przeciwników politycznych.

W Nowy Rok, gdy Mowsza Berensztejn na rannym nabożeństwie w jednej w synagog w Wołożynie zapowiadał drugi swój odczyt, syjonści ogólnie rzucili się na niego i jego zwolenników. Rezultatem tej bójki było kilkanaście osób — tak z jednej jak i z drugiej strony — poturbowanych i zniszczenie ławek w synagodze. Odczyt wygłoszony został popołudniu bez przeszkód.

Niezwykłe skargi żon

Zofia Miłszewska (ul. Obozowa 32-a) złożyła w Wydziale Śledczym niezwykle meldunek. Twierdzi ona, że mąż jej Franciszek, od dłuższego już czasu maltretuje ją by w ten sposób zmusić do odebrania życia.

W ciągu ostatnich kilku tygodni mąż katował ją prawie codziennie, mówiąc wyrażenia, że nie zaprzestanie tego, zanim nie popełni samobójstwa.

Polieja zainteresowała się tą skargą i wszczęła przeciwko Miłszewskiemu dochodzenie.

Tegoż dnia do policji wileńskiej wpłynęła druga, prawie identyczna skarga. — Katarzyna Kulbowska zam. przy ul. Karłsbadzkiej 11 twierdzi, że mąż z którym nie żyje, chce ją zestrzelić, by nie płacić alimentów.

Nakaz opuszczenia Polski

Jednodniówka litewska „Musu Dienos”, która się wczoraj ukazała w Wilnie, podaje, że władze administracyjne doręczyły studentowi IV roku studium rolniczego USB, Józefowi Piworiunasowi, nakaz opuszczenia granic Polski do dn. 10 bm.

Piworiunas przebywał w Polsce od r. 1919, nie miał jednak obywatelstwa polskiego.

400.000 złotych na budowę domu turystycznego w Wilnie

Jak się dowiadujemy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadesłał do Zarządu m. Wilna pismo, w którym wyraża go-

wość zaangażowania w Wilnie sumy 400 tys. zł. Miasto ma zamiar zabiegać o tę kwotę na cel budowy domu turystycznego.

Dokoła samobójstwa w hotelu „Bristol”

Samobójstwo kupca Gutmana Gorodeckiego, który, jak donieśliśmy, przeciął sobie żyły i wyskoczył z 3 piętra hotelu „Bristol” na bruk, wywarło w sferach przemysłowców i eksporterów leśnych wielkie wrażenie. Jak się okazuje tragicznie zmarły, aczkolwiek od lat, stale mieszkał w Rydze, znajdował się w stałym kontakcie z miejscowymi sferami przemysłowo-handlowymi i znany był w Wilnie do niedawna jako wybitny eksporter drzewa z Polski i Łotwy do Anglii.

Przyczyna samobójstwa Gorodeckiego pozostaje, jak dotychczas, tajemniczą, gdyż samobójca w pozostawionych listach nic o tym nie pisze. W jednym z listów, adresowanym do miejscowego przemysłowca

Gawendy, prosi tylko, by tamten spowodował, żeby wiadomość o jego samobójstwie nie trafiła do rzyckich gazet.

Wczoraj przedstawiciel prokuratury wileńskiej rozmawiał telefonicznie z żoną zmarłego, stałe zamieszkałą w Rydze. Za powiedziała ona swój przyjazd do Wilna.

Świerdzone, że Gutman przybył do Wilna w przeddzień samobójstwa i odbył w mieście szereg konferencji z przemysłowcami leśnymi. Chodziło prawdopodobnie o próbę dokonania transakcji. Konferencje te dały jednak wynik negatywny, co przypuszczalnie, zaważyło na jego desperackiej decyzji.

Pogrzeb kupca samobójcy odbędzie się prawdopodobnie dzisiaj. (c).

RADIO

CZWARTEK, dnia 6 stycznia 1938 r.

8.00 Sygnał czasu i koleda; 8.05 Dziennik poranny; 8.15 Koncert; 9.00 Transmisja nabeżństwa; 10.30 Poranek symf.; 11.30 Reportaż z życia; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Poranek muz.; 13.00 Wspomnienie ukraińskie o Władysławie Orkanie; 13.15 Muzyka; 14.45 Audycja dla wsi; 15.45 Audycja dla dzieci: „Jasełka” — Marii Konopnickiej; 16.15 Koncert solistów; 17.00 O księżce „Dzieje Polski nowożytnej” prof. Konopczyńskiego; 17.15 Polska Kapela Ludowa; 18.00 „Z wizytą na Porubanku” pogadanka Jerzego Bazarzewskiego; 18.10 Pogad. radiotechniczna wygl. M. Galski; 18.20 Recital śpiewaczy Walentyna Czuchnowskiej; 18.40 Skrzynka rolnicza prowadzi Aleksander Przegaliński; 18.50 Program na piątek; 18.55 Wil. wiad. Sport; 19.05 „Bawimy się w króla migdałowego” — audycja; 19.45 Wiad. sport; 20.00 „Tancerka Fanny Elssler” — operetka w 3-ach aktach Jana Straussa; 20.45 W. przerw. Dzieńnik wiecz. i pogadanka; 21.50 „Z mojego warsztatu” — szkic literacki Karola Irykowski; 22.05 Piotr Czajkowski: Trio a-moll op. 50; 22.55 Ostatnie wiadomości.

PIĄTEK, dnia 7 stycznia 1938 roku.

6.15 Pieśń; 6.20 Gmin. 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka; 8.00 Przerwa; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja poln. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 „Znaczenie przetrwania mińskiego dla rolnictwa” — pogadanka inż. Rudolfa Mroszczyka; 13.15 „Coś dla dzieci”; 14.00 Nowości muzyki lekkiej; 14.25 „Z ziemi chełmskiej” — nowela Wł. Reymonta; 14.35 Komunikat Orbisu; 14.40 „Bal jakich mało” — skecz KKO; 14.45 Przerwa; 15.30 Wiadomości gospod. 15.45 „Jak pan burmistrz zadziwił swych obywateli” — pogad. dla dzieci starszych; 16.00 Rozmowa z chorymi; 16.15 Koleda; 16.50 Pogadanka; 17.00 Kooperatystka polska — felieton; 17.15 Polskie utwory kameralne; 17.50 Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościński; 18.00 Komunikat śniogowy; Wiad. sport. 18.10 Wil. poradnik sport. 18.15 Jak spędzić święto — pogadanka E. Piotrowicza; 18.20 Recital śpiewaczy Elzy Igdał; 18.40 Chwilka H-tewska; 18.50 Program na sobotę; 18.55 Wil. wiad. sport. 19.00 Fragment słuchowiskowy z dramatu Wojciecha Baka „Tyberiusz”; 19.35 Orkiestra rozrywkowa; 19.55 Pogadanka; 20.05 Koncert symf. Ok. 21.00 Dziennik wiecz. i pogadanka; 22.50 Ostatnie wiadomości; 23.00 Tańcujemy; 23.30 Zakończenie.

Wiadomości radiowe

WALENTYNA CZUCHNOWSKA, znana sopranistka, wystąpi dziś przed mikrofonem wileńskim z bardzo interesującym programem p. t. „Wschód w pieśni europejskiej”. Program obejmuje wschodnie pieśni Greczaninowa, Rymskij-Korsakowa, Szymanowskiego, Strawińskiego, Milhauda i Perkowski. Audycja zostanie nadana dn. 6. I br. o godz. 18.20.

TEATR I MUZYKA

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.
— Dziś o godz. 8.15 grana będzie „Rewia Sylwestrowa” odznaczająca się humorem i aktualną satyrą.
— Dzisiejsza popołudniówka. Dziś o g. 4 pp. grana będzie operetka Kalmanna „Diahelski jeździec”.
— „Królowa Śniegu”. Widokowo fantastyczne „Królowa Śniegu” w siedmiu malowniczych obrazach grane będzie dziś o g. 12 w południe.
— Jutro „Tosca” w „Lutni”. Jutrzejszą reprezentacją opery Puccini’ego „Tosca” w partiach papiśowych męskich będzie miała światowej sławy wykonawców, artystów rumuńskich D. Badescu i S. Tasiana, w partii tytułowej zaś wystąpi Franciszka Platówna. Reżyseria B. Folańskiego, przy pulpicie R. Rubinsztajna.

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.
— Dziś, w czwartek dn. 6 stycznia trzy przedstawienia: o godz. 12.15 w południe — prześliczną baśń fantastyczną z ilustracją muzyczną St. Szeligowskiej, z tańcami w wykonaniu Szkoły Baletowej Sawiny Dolskiej p. t. „Dzieci pana majstra”. Ceny propagandowe.
— Po południu o godz. 4.15 — ukaże się po raz ostatni, doskonała sztuka współczesna M. Morozowicz-Szczepkowskiej „Walęcy się dom” — po cenach propagandowych.
— Wieczorem o godz. 8.15 (wyjątkowo, jako czwartek świąteczny) powtórzenie cieszącej się coraz większym powodzeniem, przemielonej komedii współczesnej Bus Fekel’ego p. t. „Jan”. Obsada premierowa. Pomysłowe dekoracje — K. i J. Gulusów.

KALENDARZ LEŚNY 1938 NA ROK 1938

Pod redakcją WACŁAWA DANKIEWICZA.
Rocznik XIII. Cena zł. 3.— (łącznie z przesyłką)
BOGATA TREŚĆ INFORMACYJNA I NAUKOWA.
Wyszedł już z druku
SKŁAD GŁÓWNY:
Oddział Wileński Związku Leśników Polskich
Wilno, Wielka 66
Wysyłka za zaliczeniem pocztowym. Pożądane zamówienia zbiorowe.

Czy Z. Z. Z. przewiduje zmianę ustroju politycznego w Polsce?

Sensacyjny zwrot w procesie przeciwko przywódcom Z. Z. Z.

W Wileńskim Sądzie Apelacyjnym miała być wczoraj rozpatrywana sprawa działaczy ZZZ Szuriga i Żółkowskiego, pociągających do odpowiedzialności sądowej przez prokuraturę na podstawie zeznań świadków policyjnych, że w swoim czasie na wiecu robotniczym głosili oni hasła nawołujące do zmiany ustroju politycznego w Polsce. W pierwszej instancji za padł wyrok uniewinniający. Bronił oskarżonych adwokat Berenson z Warszawy.

Prokurator niezadowolony z wyroku uniewinniającego złożył apelację, którą miał rozpatrzeć wczoraj Sąd Apelacyjny w Wilnie.

Na wstępie procesu jednak, przed rozpoczęciem przewodu sądowego, prokurator złożył sensacyjny wniosek: zażądał on mianowicie załączenia do akt sprawy akt z procesu przeciwko skompromitowanemu działaczowi ZZZ Biernackiemu, który podczas przewodu sądowego oświ-

adził między innymi, że program ZZZ przewiduje również zmianę ustroju politycznego w Polsce.

Zastępująca adwokata Berensona pani Zasztów Sukiennicka wypowiedziała się kategorię przeciwnie do wniosku prokuratora, wychodząc z założenia, że w razie uwzględnienia wniosku prokuratora stwarza się precedens, iż w każdej poszczególnej rozprawie przeciwko członkowi ZZZ można będzie żądać załączenia akt przebrzmiałej już sprawy Biernackiego.

Sąd Apelacyjny stanął jednak na odmiennym stanowisku i po naradzie postanowił uwzględnić wniosek oskarżyciela. sprawę odroczył i załączył na następną rozprawę akta sprawy Biernackiego.

W ten sposób proces Szuriga i Żółkowskiego, który ma się odbyć w innym terminie zapowiada się niezwykle sensacyjnie.

Strajk okupacyjny w fabryce wyrobów metalowych

W fabryce wyrobów metalowych przy ul. Szopena wybuchł strajk. Robotnicy okupowali lokal fabryki. Strajkujący żądają przyjęcia do fabryki wydalonych 2 robotników.

W sprawie likwidacji strajku odbyła się konferencja w Inspektoracie Pracy. Konferencja rezultatu nie dała.

Borys Kowarda w Białogrodzie

Koła emigracji rosyjskiej w Wilnie otrzymały wczoraj wiadomość, iż Borys Kowarda, zabójca pośła sowieckiego Wojkowskiego w Warszawie, który został w ub. roku zwolniony z więzienia przybył do Białogrodu. Tam Kowarda zamierza w charakterze eksternisty złożyć egzaminum rosyjskim w Białogrodzie egzamin dojralsci i wstąpić do miejscowego uniwersytetu.

Ceny nabiału i jaj

Oddział wileński Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował 5 b. m. następujące ceny nabiału i jaj w złotych:

Masło za 1 kg:	hurt:	detal
wyborowe	3.20	3.50
stołowe	3.10	3.40
solone	2.70	3.—
Sery za 1 kg:		
edamski czerwony	2.40	2.80
edamski żółty	2.20	2.50
litewski	2.—	2.30
Jaja	kopa:	sztuka
nr. 1	9.60	0.17
nr. 2	9.00	0.16
nr. 3	8.70	0.15

Komunikat

Zarząd Okręgu Wileńskiego Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków, na podstawie § 43 Statutu Związku, podaje do wiadomości członków, że w dniu 15 stycznia r. b. o godzinie 15 minut 30, w pierwszym terminie, (z ważnością bez względu na ilość obecnych) odbędzie się Walne Zebranie członków Okręgu.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Wybór Prezydium.
  - 2) Wybór nowych członków Zarządu.
  - 3) Wybór Komisji Rewizyjnej.
  - 4) Wybór członków Sądu Koleżeńskiego.
  - 5) Wybór delegatów do Reprezentacji b. Żołnierzy Polskich na Wschodzie.
  - 6) Wolne wnioski.
- NB. W celu uruchomienia czynności Związku, członków, którym zależy na istnieniu i sprawności Związku, uprasza się o bezwzględne przybycie.

Oświadczenie

Jako generalny pełnomocnik i prawny opiekun dzieci pozostałych po śmierci mego brata Piotra Poniatowskiego oświadczam, że pozostała po nim druga żona Tatiana Poniatowska z Pięszkowskich, która pomimo dobrowolnego oddania jej większości majątku ruchomego, wnosi coraz to nowe i większe reszeczki, postępując się w tym wypadku publicznym rozpowszechnianiem nieprawdziwych pod moim adresem zarzutów — kierując na drogę sądową za obrazę i podrywanie mego autorytetu. A. Poniatowski. N. Świąciany, ul. Wileńska 60

Pierwsza Polska Wytwórnia PUDEŁEK TEKSTUROWYCH I TOREBEK

I. Krajewski i H. Malecka
Jakuba Jasińskiego 13 m. 2, tel. 2688

Restauracja Dancing „USTRONIE” w Baranowiczach

od dnia 1 stycznia 1938 r. występuje światowej stawy „BALET BRUSZEWSKICH” składający się z 7 osób w repertuarze taneczno-splennym, akrobacyjno-żonglerskim i groteskowym, codziennie 10 zachwycających numerów w zespole wprowadzają podziw Ablsynka Balia King i młodzianka Kazia, akrobatka i mistrzyni gry kseleponowej.

Spółdzielnia Pracy Artystów Wileńskich „SPA”

organizuje 5-miesięczne komplety rysunkowe od dnia 15 stycznia 1938 r. W programie: rysunek, malarstwo, zdobnictwo, liternictwo, kreślenie perspektywa. Zapisy i informacje w lokalu Spółdz. Portowa 4 m. 8, od godz. 16—18

Prywatne Doksztalające KURSY

„WIEDZA”

Kraków, ul. Pierackiego 14

przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów, do: 1) egzaminu dojrzałości gimnazjum starożytno, 2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju, 3) z zakresu I i II kl. gimnazjum nowego ustroju, 4) egzaminu z 7 klas szkoły powsz. UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6 głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Wykładają najwybitniejsze sily fachowe.

JAKANIE

oraz inne zaburzenia mowy usuwa wleotęni Zakład Leczniczy D-ra I. Żytkiewicza Warszawa, Chłodna 22 Prospekty wysyła kancelaria bezpłatnie

Ogłoszenie

Wydział Gospodarczy Zarządu Miejskiego w Wilnie ogłasza na dzień 12.1.1938 r. na godz. 10 nieograniczony przetarg ofertowy na dostawę i ułożenie lodu w lodowniach instytucji miejskich.

Oferty ze wskazaniem ceny należy składać do Wydziału Gospodarczego w kopertach zalakowanych załączając znaczek kancelaryjny na zł 2,— i kaucję w wysokości zł 100,—.

Przyjmowanie ofert i udzielanie informacji o warunkach przetargu uskutecznia się w Wydziale Gospodarczym (ul. Dominikańska 2, pokój Nr. 107). Zarząd Miejski.

BÓLACH GŁOWY NERWOBÓLAKI I GRYPE
stosujcie PROSZKI
DIA DOROSŁYCH I DZIECI

KOWALSKINA

Radością życia jest

Ichtiomentol
stosowany przy reumatyzmie uśmierza bóle i chroni przed zaziębnieniem oraz grypa. Do nabycia we wszystkich aptekach

przy **hemoroidach** (KRWAWIENIE, SWEDZENIE, PIĘCZENIE, BÓLE) CZOPKI I MASO „VARICOL” GASECKIEGO DO NABYCIA W KAŻDEJ APTECE

Nauka i Wychowanie

JAK SIĘ UCZYĆ? Książka, podająca metodyczne wskazówki, jak ułatwić sobie proces nauki, kaoszczędzając mozołu i czasu. Nadaje się dla uczących się w szkole i poza szkoła na wszystkich szczeblach nauki oraz dla wychowawców, kierujących pracą ucznia (młodego). Cena 1 zł. Prospekty gratis wysyła: Wydawnictwo HAWU, Warszawa, Królewska 25/44.

WYKALIFIKOWANY NAUCZYCIEL uzieła korepetycji w zakresie szkoły powsz. i średniej. Ceny przystępne. Adres w Admin.

Kupno i sprzedaż

PIANINO firmy zagranicznej wysokiej klasy, koncertowe, okazjnie tanio do sprzedania, ul. Niemiecka 19 m. 2, N. Kremer.

RÓŻNE

POSZUKUJE WSPÓLNIKA do b. dobrego interesu w Wilnie z małym kapitałem. Oferty do Adm. „Kurjera Wil.” pod „Praca”.

WSPÓLNIK(A) (czki) z 3 tys. złotych ze współpracą poszukuje do zyskowego przedsiębiorstwa handlowego. Zgłosz. do Adm. „Kurjera Wil.” pod „Zysk”.

Nie można pozostawić skóry twarży samej sobie. Trzeba dbać o nią. Skórę suchą — nasycać kremem łagodnym **CRÈME NEUTRE**, do tłustej stosować beztłuszczowy krem **SETA**, normalną — odżywiać i udelikatniać kremem **VIRGINIA**. Piękna, pielęgnowana cera czyni twarz Pani — świeżą, młodą i pełną.

PERFECTION

Popierajcie Przemysł Krajowy!

LEKARZE

DOKTOR MED. J. Piotrowicz-Jurczenkowa
Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR MED. Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne — moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR Zeldowicz
Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od godz. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR Zeldowiczowa
Choroby kołiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych, od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska 28 m. 3, telefon 177

AKUSZERKI

AKUSZERKA Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA Smiałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmłnjające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6.

PRACA

POSZUKUJE na wieś sumiennej nauczycielki korepetytor(ka) do dwójga dzieci. Wilno, ul. Turgielska 12—1, godz. 12—16.

OGRODNIK samotny, wszechstronnie wykwalifikowany potrzebny od zaraz na ogród bandlowy. Warunki do omówienia. Zgłoszenia do „Kurjera” pod „ogrodnik”.

KTO chce mając 50 zarobić 100 rozsprowadzając rewelacyjne nowości po miasteczkach konsumentom. Oferty „Masowe” do Biura Ogłoszeń „LARUM”, Warszawa, Królewska 1.

RZĄDCA ROLNY z 4-letnią Szkołą Rolniczą, 20-letn. praktyką, rodziną 2 osobową, dobry rolnik, hodowca znający się na leceniu zwierząt, człek solidny, pracowity, bezwzględnie uczciwy, gwarantujący podniesienie produkcji (może być kaucją) pragnie zmienić posadę od 1 kwietnia. Łaskawe zgłoszenia proszę adresować: Rządca w Adelskowszczyźnie p. Indura Grodzieńska.

KAŻDY PRZEMYSŁOWIEC KUPIEC

szuka sobie najlepszą klientelę ogłaszając się w najpopularniejszym piśmie codziennym na Ziemiach Półn.-Wschodnich

KURIER WILEŃSK

WILNO ul. Bisk. Bandurskiego tel. 99

„REKORD” w. G. Cyryński
Baranowicze, Szeptyckiego 35, tel. 129
WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ ODBIORNIKÓW
ELEKTRIT - RADIO
Najdogodniejsze warunki spłaty.
— Ceny niskie —

Początek o 12-ej. Nieodwołalnie ostatni dzień
PAN SMOSARSKA
BRODNIEWICZ i in. w filmie **UŁAN KSIĘCIA JÓZEFA**
Piękny kolorowy nadprogram. Sala dobrze ogrzana

Początek o godz. 12-ej
Film dla wszystkich
CASINO FLIP i FLAP
w filmie **„Jej obrońcy”** Śmiech od ucha do ucha
Nad program: DODATKI

Kino **MARS** | Dzisiaj premiera. Wielki film szpiegowsko-batalistyczny na tle walk wojsk angielskich z Arabami

OSTATNIA SALWA

(Na polu chwały)

W rol. gi.: **Kathe de Nagy, Pierre Richard Willm, Jacqé Catelain, Pierre Rencir**
Bunty Arabów. Krew na pustyni. Tajna misja. Emocja. Sensacja.
Piękny kolorowy nadprogram. Początek seansów o godz. 12-ej

Nieodwołalnie ostatni dzień
LUX komedia muzyczna
Piętro wyżej
BODO Groszówna i inni

Cud techniki filmowej. Największy film romantyczno-bohaterski.
HELIOS „Więzień królewski”
(Tajemnica Zamku Zenda) W rol. główn.: Colman, Madeleine Carroll, Mary Astor, Douglas Fairbanks jr.
Nadprogram: **Atrakcja kolorowa i aktualności.** Początek o godz. 2-ej

Chrześcijańskie kino
SWIATOWID | **Pat i Patachon**
Najweselejsi komicy świata w swej najnowszej i najlepszej kreacji „DWA URWISY” Humor Dowcip. Piękna muzyka. Wesoła treść. Nad program, AKTUALIA. Pocz. seansów 3, 5, 7, 9, W niedzielę i święta od 1-ej

Dzisiaj. Film o treści romantycznej pełen humoru i miłości
DGNISKO **WALC NAD NEWA**
W rolach głównych: **Paul Horbiger, Eliza Illiardelle** i inni
Nad program **UROZMAICONE DODATKI.** Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

LOKALE

PRZYJMĘ UCZNI lub uczenie na mieszkanie. Pomoc w nauce, opieka solidna. Fortepian, języki. Stara 12 m. 1-b.

ŁADNY POKÓJ do wynajęcia bez umeblowania, ul. Rossa 10 m. 2.

Handel i Przemysł

WYROBY RĘCZNE z „Huculszczyzny” poleca tanio i na raty: kilimy, wóchose, porcelany, firanki, kapy, serwetki itp. rzemieślnicy, wyroby rzeźbione i inkrustowane oraz paszaki łowicze. Wilno, ul. Niemiecka 2. Żadnych agentów firma nie wysyła

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrachun 25, Wilno 1
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylijska 35
Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166
Baranowicze, ul. Ułańska 11
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Stonim, Szczyrzyn, Stolpce, Wołożyn, Wilejka, Grodno, 3-go Maja 6

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł.2,50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2,50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed lekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio łamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19